

T.C
ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

SINIF ÖĞRETMENLERİNİN ÖĞRETMEN
YETERLİKLERİ AÇISINDAN MÜFETTİŞLERDEN
REHBERLİK BEKLENTİLERİ

HAVVA EZGİN REHBER

2009
EYLÜL

**T.C
ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
İLKÖĞRETİM ANABİLİM DALI
SINIF ÖĞRETMENLİĞİ PROGRAMI**

**SINIF ÖĞRETMENLERİNİN ÖĞRETMEN
YETERLİKLERİ AÇISINDAN MÜFETTİŞLERDEN
REHBERLİK BEKLENTİLERİ**

Yüksek Lisans Tezi

**Hazırlayan
Havva Ezgin REHBER**

**Danışman
Yard. Doç. Dr. Tuncay ÖZDEMİR**

Eylül - 2009

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ'NE,

Havva Ezgin REHBER'e ait Sınıf Öğretmenlerinin Müfettişlerden Rehberlik Beklentilerine İlişkin Görüşleri adlı çalışma, jürimiz tarafından Sınıf Öğretmenliği Anabilim Dalında YÜKSEK LİSANS TEZİ olarak kabul edilmiştir.**29.09.2009.**

Akademik Unvan ve Adı Soyadı

Üye (Tez Danışmanı)	: Yard. Doç. Dr. Kaya YIULDIZ	İmza
Üye	:Yard. Doç. Dr. Bahri AYDIN	İmza
Üye	: Yard. Doç. Dr. Tuncay ÖZDEMİR	İmza

Sosyal Bilimler Enstitüsünün Onayı

Prof. Dr. Gönül ÜLKER
Enstitü Müdürü

ÖZET

SINIF ÖĞRETMENLERİNİN ÖĞRETMEN YETERLİKLERİ AÇISINDAN MÜFETTİŞLERDEN REHBERLİK BEKLENTİLERİ

Havva Ezgin REHBER

**Yüksek Lisans Tezi
İlköğretim Anabilim Dalı
Sınıf Öğretmenliği Programı**

Tez Danışmanı : Yrd. Doç. Dr. Tuncay ÖZDEMİR

Eylül - 2009

Bu araştırmanın amacı sınıf öğretmenlerinin öğretmen yeterlikleri açısından müfettişlerden rehberlik beklentilerini saptamaktır.

Araştırmada, sınıf öğretmenlerinin müfettişlerden öğretmen yeterliklerine ilişkin beklentileri ile ilgili görüşleri ele alınmıştır.

Araştırmanın evrenini 2007-2008 Eğitim-Öğretim yılında Düzce ili Merkez İlçede görev yapan 20 öğretmen oluşturmaktadır. Örneklem alma yoluna gidilmemiştir. Araştırmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır.

Veriler Yarı Yapılandırılmış Görüşme yöntemi ile toplanmıştır. Araştırma verileri İçerik Analizi tekniği ile analiz edilmiştir.

Verilerin toplanmasında, araştırmacı tarafından danışman denetiminde görüşme soruları hazırlanmıştır. Görüşme sorularının geçerliği için uzman görüşlerine başvurulmuştur.

Görüşme soruları dokuz boyuttan oluşmaktadır. Bunlar sorun çözümü, öğrencinin gelişim özellikleri, öğrenciye değer verme, demokratik eğitim ortamı oluşturma, eğitim hakkı, bireysel farklılıklar, öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçları, ölçme ve değerlendirme ve öğrencilerin gelecek beklentileridir.

Araştırmanın bulgularına göre;

Sınıf öğretmenlerinin müfettişlerden, öğrencilerin gelişim özelliklerine uygun bireysel farklılıkların dikkate alınması ve öğrencilerin gelişim özelliklerine uygun etkinlikler sunma konusunda beklentilerinin olduğu sonucuna varılmıştır.

Sınıf öğretmenlerinin müfettişlerden öğrenciye değer verme ve değer verdiğini gösterme konusunda beklentilerinin olduğu tespit edilmiştir.

Sınıf öğretmenlerinin demokratik eğitim oluşturmada müfettişlerden, örnek davranışlar sergilemeleri, demokrasiyi hayata geçirmede rehberlik beklentilerinin olduğu saptanmıştır.

Sınıf öğretmenlerinin eğitim hakkı konusunda kendilerinin bilgilendirilmesinde müfettişlerden rehberlik beklentilerinin olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Sınıf öğretmenlerinin bireysel farklılıklar ile ilgili bilgilerini güncellemek amacıyla müfettişlerden seminer ve konferans beklentilerinin olduğu anlaşılmıştır.

Sınıf öğretmenlerinin müfettişlerden, öğrencilerin ilgilerini, dikkatlerini çekme ve onları güdülemede uygun yöntem, teknik; araç, gereç konusunda beklentilerinin olduğu anlaşılmıştır.

Sınıf öğretmenleri ölçme ve değerlendirmede eksikliklerinin olduğu görüşündedir. Müfettişlerden bu konuya ilişkin rehberlik beklemektedirler.

Sınıf öğretmenlerinin görüşlerine göre müfettişlerden öğrencilerdeki gelecek kaygısını azaltmaları için öğretmenlere mesleki rehberlik yapılması

ve öğrencilere yönelik seminerler verilmesi konusunda beklentilerinin olduğu sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelime : Sınıf Öğretmeni, Öğretmen Yeterlikleri

ABSTRACT

THE OPINIONS RELATED TO PRIMARY SCHOOL TEACHERS' GUIDANCE EXPECTATIONS FROM INSPECTORS ABOUT THE TEACHERS' QUALIFICATIONS

Havva Ezgin REHBER

Graduate Thesis

Department of Primary Education

Primary School Teaching Program

Consultant of the Thesis: Yrd.Doç.Dr.Tuncay ÖZDEMİR

September – 2009

The aim of this research is to stabilize the guidance expectations from the inspectors about the teacher qualifications of primary school teachers.

In the research, it is focussed on the opinions related to the primary school teachers' expectations from the inspectors about the teacher qualifications.

The participants of the research are twenty teachers who work in the city center district in Düzce in 2007-2008 Educational Year. Sample group isn't used. In the research qualitative research method is used. The research involves collecting data using a method with question-answer and also

guiding questions. The data of the research is analyzed using content analysis technique.

The interview questions are prepared by the researcher with the control of consultant for collecting the data. Expert opinions are applied for the validity of interview questions.

Interview questions involve nine dimensions. These are the solution of the problem, the student's development features, taking into account the student, providing democratic education atmosphere, education right, personal differences, students' needs and interests, assessment and evaluation, students' future expectations.

According to the research findings;

The result is that primary school teachers' expectations from inspectors paying attention to personal differences suitable for the students' development features and presenting activities suitable for the students' development features.

It is found that primary school teachers' expectations from inspectors taking into account students and showing this behaviour.

It is stabilized that primary school teachers' expectations from inspectors showing sample behaviours about providing democratic education and guiding the teachers to live the democracy in the life.

The result is that primary school teachers expect from the inspectors to be guided and informed about the education right.

It is understood that primary school teachers expect that inspectors should give conferences and seminars to update the teachers' information about personal differences.

It is understood that primary school teachers' expectations from inspectors are suitable methods, techniques, and materials to motivate the students and to get the students' attentions.

Primary school teachers think that they have the lack of assessment and evaluation. They have expectations from inspectors about this topic.

It is found that according to the primary school teachers' opinions they have expectations from inspectors that the teachers should be guided about professional guidance and the inspectors should give seminars for students to decrease their future anxieties.

Key Word: Primary School Teacher, Teacher Qualifications

TEŞEKKÜR

Araştırmanın her aşamasında göstermiş olduğu rehberlik, fedakarlık, anlayış ve yardımlarından dolayı değerli danışman hocam Yrd. Doç. Dr. Tuncay ÖZDEMİR'e en derin saygı ve şükranlarımı sunuyorum.

Araştırmamın her aşamasında görüş ve önerileriyle bana destek olan, yol gösteren ve yardımlarını hiçbir zaman esirgemeyen hocalarım, Yard. Doç.Dr. Kaya YILDIZ, Yard. Doç. Dr. Yusuf CERİT ve Yard. Doç. Dr. Bahri AYDIN'a minnettarım.

Araştırmam sürecinde her konuda bana yardımcı olan aileme, maddi ve manevi desteklerinden dolayı en içten teşekkürlerimi ve şükranlarımı sunarım.

Araştırmam boyunca her daim yanımda olan arkadaşlarıma ve okul müdürüme teşekkürlerimi sunuyorum.

Havva Ezgin REHBER

İÇİNDEKİLER

ÖZET.....	i
ABSTRACT.....	iv
TEŞEKKÜR.....	vii
İÇİNDEKİLER.....	vii
TABLolar DİZİNİ.....	x
BÖLÜM I	
1.GİRİŞ.....	1
1.1.Problem.....	3
1.2. Araştırmanın Amacı.....	3
1.3. Araştırmanın Önemi.....	3
1.4. Araştırmanın Sayıtlıları.....	4
1.5. Araştırmanın Sınırlılıkları.....	4
1.6. Araştırmada Kullanılan Tanımlar.....	4
BÖLÜM 2	
2. KURAMSAL TEMELLER VE KAYNAK ARAŞTIRMASI	
2.1. Öğretmenlik Meslek Yeterlikleri.....	5
2.1.1. Öğretmen Yeterlikleri.....	9
2.2. Teftişin Tanımı ve Kapsamı.....	12
2.3. Teftişin Amaçları.....	14
2.4. Öğretmen Yeterlikleri Açısından Teftişin Rehberlik İşlevi.....	15
2.5. İlgili Araştırmalar.....	20
BÖLÜM 3	
3. YÖNTEM	
3.1. Araştırmanın Modeli.....	26
3.2. Araştırmanın Alanı.....	26
3.3. Araştırmacının Rolü.....	27

3.4. Verilerin Toplanması.....	27
3.5. Araştırmaya Katılan Öğretmenler İle İlgili Bilgiler.....	28
3.6. Geçerlik ve Güvenirlik.....	30

BÖLÜM 4

4. BULGULAR VE TARTIŞMA

4.1.Bulgular ve Tartışma.....	32
-------------------------------	----

BÖLÜM 5

5. SONUÇLAR VE ÖNERİLER

5.1. Sonuçlar.....	61
5.2. Öneriler.....	72

KAYNAKÇA.....	74
---------------	----

EKLER.....	79
------------	----

Ek-1 Görüşme Formu.....	79
-------------------------	----

Ek-2 Özgeçmiş	80
---------------------	----

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1. Görüşme Tarih ve Süreleri.....	28
Tablo 2. Öğretmenlerin Kişisel Bilgileri.....	29

BÖLÜM I

GİRİŞ

Çağımız bilim çağıdır. Dünyada hızlı gelişimle birlikte bazı toplumlar ilkel şartlarda yaşarken bazıları ise yüksek yaşam standartlarına sahiptir. Toplumun bu yaşam koşullarını etkileyen en önemli faktör eğitimidir. Kaliteli ve çağdaş eğitim, demokratik yaşam biçimini geliştirir, insanın demokratik yaşama katılımını sağlar (Ataünal, 2003:71).

Günümüzde eğitim kavramının birçok tanımı yapılmıştır. De. Preston, eğitimin görevini “bireyin etrafında, gelişmesinin her aşamasında istendik tepkileri ve umulan değişimleri en iyi biçimde oluşturabilecek bir çevre düzenlemektir” diye belirtirken Tyler ise eğitimi, “bireyin davranış örüntülerini değiştirme süreci; yaşantıların yeniden örgütlenmesi ya da yenilenmesi” olarak tanımlamıştır (Çilenti, 1991, s:12-13).

Ertürk (1994:12) ise eğitimi “bireyin davranışında, kendi yaşantısı yoluyla ve kasıtlı olarak istendik değişme meydana getirme süreci” olarak tanımlamaktadır.

Toplumun sosyal, kültürel, ekonomik ve politik yapısını oluşturan, onu millet yapan, onu ülke olarak güçlü kılan bu özellikler fertlere ancak eğitim yoluyla ve onun temel unsuru olan öğretmenlerle kazandırılır.

Eğitim (Karlı, 2005:10):

“Bireyin yaşadığı toplumda değeri olan yetenek, tutum ve davranış biçimlerini geliştirdiği süreçlerin tümüdür.”

“Seçilmiş ve kontrollü çevrenin (örneğin okulun) etkisi altında sosyal yeterlik ve optimum bireysel ve gelişmeyi sağlayan sosyal süreçtir.”

“Önceden saptanmış esaslara göre insan davranışlarında belli gelişmeler sağlamaya yarayan planlı etkiler dizgesidir.”

“İnsanların belli amaçlara göre yetiştirilme sürecidir”(Fidan,1986: 6).

“İstenilen davranışı, eğitilene yaşantısı yoluyla belli bir sürede kazandırma sürecidir” (Başaran, 1982:15). Eğitim, çağın gereklerine uygun bireyler yetiştirir. Bu yetiştirme görevi de öğretmenlere düşmektedir.

Öğretmen, bir milletin yarınlarını emanet edeceği çocuklarını ve gençlerini yetiştirmek için oluşturduğu eğitim sisteminin çalıştırıcı ögesidir. Çağı yakalamada ülkenin ihtiyaç duyduğu insan gücünü yetiştiren, çağdaşlaşmanın itici gücüdür. İnsan sevgisini, vatan aşkını, milli birlik ve bütünlük anlayışını yoğuran; kendine güvenmeyi, milletiyle öğünmeyi, geçmişiyile ve geleceğiyle ülkesinden gurur duymayı aşıl原因 ve böylece üstün nitelikli insan yetiştirmeye çalışan ve didinen bir mimardır (Ataünal, 2003: 118-119).

Öğretmenin sahip olduğu nitelikleri koruması ve geliştirmesi ancak etkili bir ölçme ve değerlendirme ile mümkündür. Temelde eğitimin başarısı, eğitimde yer alan öğretmenlerin nitelikleriyle ilgilidir. Hiçbir eğitim modelinde, modeli işletecek personelin kalitesi üzerinde hizmet üretmesi beklenmemelidir. Her teftiş ve denetim sistemi, mesleksel görevlerin yerine getirilmesinde öğretmeni özendirir ve onlara yardım edici biçimde tasarlanır ve öğretmenlerin özgünlüğünü, girişkenliğini ve sorumluluğunu sınırlamaktan kaçınır (Gülmez, 1966, s.44; Akt: Kale, 1995: .4).

Eğitim-öğretim bir bütün olarak değerlendirildiğinde öğretmen-öğrenci-müfettiş birbirini tamamlayan unsurlardır. Öğrencinin yetişmesinde öğretmen ne kadar önemli ise öğretmenin sahip olduğu değerleri koruması ve geliştirmesinde de müfettiş o derece önemlidir.

1.1.Problem

Sınıf öğretmenlerinin öğretmen yeterlikleri açısından müfettişlerden rehberlik beklentilerine ilişkin görüşleri nelerdir?

1.2.Araştırmanın Amacı

Araştırmanın amacı, Düzce ili merkez ilçede bulunan ilköğretim okullarında görev yapan sınıf öğretmenlerinin öğretmen yeterlikleri açısından müfettişlerden rehberlik beklentilerine ilişkin görüşlerini saptamak, yorumlamak ve gerekli durumlarda önerilerde bulunmaktır.

1.3.Araştırmanın Önemi

Öğretmenlik bir sanat, öğretmen de bir sanatkardır (Yılman, 1992: 40). Bu nedenle öğretmenlik mesleğini yapacak olan kişilerin, diğer meslek alanlarında olduğu gibi, birtakım yeterliklere sahip olmaları gerekir.

İyi bir öğretmenin hem konu alanının uzmanı hem de bilgi ve becerileri öğrencilere aktarmasına yardımcı olacak öğretmenlik bilgisine sahip olması gerekir. Kısaca öğretmen, öğretmenliğin gerektirdiği mesleki ve kişisel yeterliklere sahip olmalıdır (Fidan ve Erden, 2001: 50). Sınıf öğretmenine yapılan rehberliğin, eğitim ortamında öğrencide Türk Milli Eğitimi'nin genel amaçlarının davranışa dönüşmesine katkı yapması beklenir.

Toplumun kültürel, sosyal ve ekonomik yapısı sürekli değişmektedir. Eğitimin yürütücüsü öğretmenin, bu gelişmelerden uzak olması mümkün değildir. Bu da öğretmenin sürekli yetiştirilmesi ile sağlanır. Günümüzde bilim ve teknolojiye de baş döndürücü değişiklikler olmaktadır. Bu değişiklikler eğitimi de etkilemektedir. Bu yeni bilgi ve teknikleri öğretmenin bilmesi ve mesleğine uyarlaması gerekir. Yoksa meslek statikleşir. Bunun yanında öğretmene yardımcı gerekli kılan başka etmenlerde vardır. Okullarda çeşitli kaynaklardan yetişmiş ve aynı çatı altında görev yapmakta olan öğretmenler vardır. Bu çeşitli kaynaklardan gelen öğretmenleri birbirleriyle kaynaştırmak, mesleki yönden geliştirmek,

öğretmenlik mesleğinin tutum ve davranışlarına sahip olmalarında da bir rehberlik mekanizmasını gerekli kılmaktadır (Kartal, 1997: 14-15).

Bu araştırmanın öğretmen yeterlikleri konusunda yeni uygulama ve araştırma olanakları yaratacağı düşünülmektedir.

1.4. Araştırmanın Sayıtları

- 1.Görüşmeciler sorulara samimi olarak cevap vermişlerdir.
- 2.Görüşme formu, sınıf öğretmenlerinin öğretmen yeterlikleri açısından müfettişlerden rehberlik beklentilerine ilişkin görüşlerini ölçmede veri toplama için uygundur.

1.5. Araştırmanın Sınırlılıkları

- 1.Araştırma, 2007-2008 eğitim-öğretim yılında Düzce ili merkez ilçedeki 5 farklı ilköğretim okulunda görev yapan 20 sınıf öğretmenin görüşleri ile sınırlıdır.
- 2.Araştırma, öğretmen yeterlikleri açısından mesleki yeterlikler ile sınırlıdır.
- 3.Araştırma teftişin, rehberlik işlevi ile sınırlıdır.
- 4.Araştırma, sınıf öğretmenlerinin öğretmen yeterlikleri açısından müfettişlerden rehberlik beklentileri konusunda sınıf öğretmenlerinin görüşleri ile sınırlıdır.

1.6. Araştırmada Kullanılan Tanımlar

Sınıf Öğretmeni: Düzce İli Merkez ilçede ilköğretim 1.kademede görev yapan öğretmendir.

İlköğretim Müfettişi : Düzce İl Milli Eğitim Müdürlüğü İlköğretim Teftiş Kurulunda görev yapan müfettiştir.

Öğretmen Yeterliği : Düzce İli Merkez İlçede ilköğretim 1. kademede görev yapan sınıf öğretmenlerinin bir işi ya da görevi etkili bir şekilde yerine getirebilmek için sahip olmaları gereken özellikler.

BÖLÜM II

Bu bölümde kuramsal temeller ve kaynak araştırması yer almaktadır.

KURAMSAL TEMELLER ve KAYNAK ARAŞTIRMASI

2.1. Kuramsal Temeller

2.1.1. Öğretmenlik Meslek Yeterlikleri

Öğretmen; bir bilgiyi, bir beceriyi başkalarına öğretme işini meslek edinmiş ve bunu planlı, programlı ve hepsinden önemlisi bilimsel bir biçimde gerçekleştiren bir mesleğin üyesidir (Küçükahmet, 1975: 3).

Bursalıoğlu (2002 : 42)'na göre;

“ Okul denilen sosyal sistemin en stratejik parçalarından biri öğretmendir. Bir memlekette öğretmenliğin meslek oluşu devletin öğretmen için yetiştirme ve çalışma ölçüleri koymasıyla başlar.”

Öğretmenin rolünü beklentileri belirler. Öğretmenlerin yöneticilerden, öğrencilerden, ana-babadan, çevreden, toplumdan ve devletten olan beklentileri, okulun sosyal havasının bir parçasını meydana getirir (Chase F.S. , 1995 , s.1-8 . Akt: Bursalıoğlu , 2002 : 43).

Öğretmenlik 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanununun 43. maddesinde;

Madde 43 “Devletin eğitim-öğretim ve bununla ilgili yönetim görevlerini üzerine alan özel bir meslektir” (http://ogm.meb.gov.tr/gos_kanun.asp 26.10.2009).

“Öğretmen, öğretme işlevinin en temel ögesidir. Öğrenme işini planlayıcısı olan kişidir. Örgün eğitimin mimarı olarak öğrenciyi keşfeden, tanımlayan ve yönlendiren uzmandır; çünkü öğretme işi herkesin yapabileceği kadar kolay bir iş değildir. Çok yönlü beceriyi gerektirir” (Yılman, 2006: 53).

Öğretmen, okul ve sınıf ortamını canlandıran, öğretme için uygun, ilginç ve zevkli duruma getiren kişidir (Oğuzkan, 1985. s.51-52. Akt: Yılman, 2006: 53).

Variş (1994: 117), öğretmenin tanımını ve görevini şu şekilde belirtmektedir:

“Öğrenci ile devamlı bir şekilde etkileşim halinde olan öğretmen, öğrencide konunun ve bağlantılı olarak dersin, okulun ve Milli Eğitimin amaçları yönünde davranış değiştirmekle sorumludur. Bu önemli görev onun, öğrenci, öğrenim-öğretim, çevre hakkında bilgi sahibi olmasını gerektirir. Sorumluluğu çocuğun ve gencin başarısına dönük olduğu için, öğrenci hakkında hüküm vermekten çok onların davranışlarının nedenlerine iner ve yöneltir.”

Okullarda öğrenilen bilgi ve beceriler; sosyal, siyasal ve ekonomik alanlardaki hızlı değişimler karşısında güncelliğini koruyamamakta ve çok çabuk eskimektedir. Bu olgu, öğretmenlerin de kendilerinin sürekli yenilemelerini zorunlu kılmaktadır. Böyle bir zorunluluk ile karşı karşıya kalan öğretmenlerin kendi başlarına bırakılmamaları gerekir. Modern eğitim anlayışına göre, öğretmenlerin kendilerini yenilemeleri, karşılaştıkları eğitim-öğretim problemlerinin çözümü için gerekli yardım ve rehberliğin teftiş uygulamaları yolu ile müfettişler tarafından sağlanması temel ilke olarak kabul edilmektedir (Kale, 1995:4-5).

Öğretmenlerin beklentilerine doyurucu bir şekilde cevap verebilmeleri sürekli olarak kendilerini yenilemelerini, yetiştirmelerini ve bu konudaki çalışmalarının desteklenmesini zorunlu kılmaktadır. Çağdaş teftiş anlayışına göre öğretmene bu konularda gerekli rehberlik ve yardımı yapacak kişi de müfettiştir (Karagözoğlu, 1977: 3).

Sınıf öğretmeni, gelecek kuşakların bilişsel, duyuşsal ve devinişsel gelişimini yaşam biçimini yönlendiren; onların kendilerine ve topluma karşı tutumlarını şekillendiren; iletişim, araştırma ve yaratıcılık becerilerinin gelişimini etkileyen bir kişidir. Sınıf öğretmenlerinin bu işlevlerini yerine getirmeleri, birtakım niteliklerle donanık olmalarına bağlıdır.

Sonuç olarak sınıf öğretmenlerinin mesleki yeterlikleri literatürden taranmış, bu verilerden hareketle aşağıdaki yeterlikler ortaya konmuştur:

1. Atatürk İlke ve inkılapları doğrultusunda, Türk Milleti'nin milli, ahlaki, insani, manevi ve kültürel değerlerini özümsemiş olmak,

2. Türkiye Cumhuriyeti'ne karşı görev ve sorumluluklarını bilmek ve davranış haline getirmek,
3. Hür, bilimsel düşünme ile sanat ve yaratıcılık gücüne değer vererek, insan haklarına saygılı olmak,
4. Okul, aile ve eğitim sektörleri arasında işbirliği ve eşgüdümü sağlayabilecek yeterliğe sahip olmak,
5. Öğretmenliğin gerektirdiği; genel kültür, alan bilgisi ve öğretmenlik meslek bilgisini almak;
6. Öğrencilere neyi, nasıl öğreteceğini bilmek,
7. Öğrencinin öğretim sürecine aktif katılımını sağlama yollarını bilmek ve uygulamak,
8. Öğrencilerin, öğrenmelerini yeterince ve zamanında pekiştirebilmek,
9. Öğrencilerin öğrenme eksiklikleri ve güçlüklerini dönemlerle belirleyerek, öğrenciye geri bildirim sağlayan, eksikliklerini tamamlaması için olanaklar sumak, ihtisas sahibi kişi olmak,
10. Çağdaş teknolojinin araçlarından eğitim ortamında yararlanmak,
11. Teknolojinin araçlarından yararlanmak,
12. Türk Milli Eğitimin amaçlarını, öğrencide davranışa dönüştürmek,
13. Sorun çözümünde bilimsel yöntemi kullanmak,
14. Öğrencisinin eğitim hakkını kullanmasını sağlamak,
15. Öğrencilerin bireysel farklılıklarını dikkate almak,
16. Çağdaş bilimin verilerini eğitim ortamında kullanmak,
17. Zamanı etkin kullanmak,
18. Öğrencisine değer vermek,
19. Tehdit, ceza ve korku yaptırım yerine sevgi, saygı yaptırımını kullanmak,
20. Her öğrencinin potansiyeli oranında başarılı olmasını sağlamak,
21. Öğrenmelerin sürekliliğini ve aşamalılığını sağlamak,
22. Öğrenciler için güvenli bir ortam sağlamak,
23. Ölçme ve değerlendirmeyi öğrencinin başarılı olmasında araç olarak kullanmak,
24. Okul yöneticileri, meslektaşları, diğer okul personeli, veliler ve ilgili eğitim kuruluşları ile iletişim kurmak,

- 25.Eğitim personeli, öğrenci, veli ve iş çevreleri ile uyum içinde çalışmak,
 26.Eğitim ve meslek ile ilgili yasa ve yönetmelikleri bilmek ve bunlara uymak,
 27. Mesleğin sosyal statüsünü yükseltmeye katkıda bulunmaktır.

Fidan ve Erdem (1991:43)'e göre “öğretmenlik mesleğine hazırlık genel kültür, özel alan eğitimi, ve pedagojik formasyon ile sağlanır. İyi bir öğretmenin hem konu alanının uzmanı, hem de bilgi ve becerileri öğrencilere aktarmasına yardımcı olacak öğretmenlik meslek bilgisine sahip olması gerekir.”

Başaran (1993: 78)'a göre bir öğretmenin sahip olması gereken davranışsal nitelikler ve öğretmen özellikleri şöyledir:

- Öğretmenliği sevmek, Türk Milli Eğitimi'nin amaçlarına inanmak,
- Demokrasiye inanmak ve onu bir yaşam biçimi olarak uygulamak,
- Duyguları, ahlakı, karakteri ve kişiliği ile öğrencilerin kendini bir model olarak alabileceğini bilerek, onlara ulusal ve evrensel çağdaş değerlere dayalı doğruları, iyileri ve güzelleri gösterecek bir model olmaya çalışmak.

Sönmez (1999: 109-113)'e göre öğretmen nitelikleri;

- Dönüt, düzeltme, ipucu ve pekiştirici ilkelere uygun olarak kullanmak,
- Öğrenci katılmasını sağlamak,
- Her dersin ve ünitenin sonunda “biçimlendirme ve yetiştirmeye dönük değerlendirme” yapmak,
- Öğrencilerle sürekli göz teması kurmak,
- Her derse değişik ve yeni kaynaklardan yararlanarak hazırlıklı gelmek,
- Eğitim ortamında demokratik bir hava yaratmak,
- Kendisince kurallara uygun olarak düzenlenmiş bir günlük ders planı ile derse girmek, bu planın özelliklerine göre dersi işlemek,
- Öğretme strateji, yöntem ve tekniklerini kullanırken ilkelere uymak,
- Hedef davranışları kazandıracak eğitim teknolojilerini ilkelere göre, öğretme-öğrenme ortamında kullanmak,
- İçeriği basitten karmaşığa, kolaydan zora, somuttan soyuta birbirinin önkoşulu oluş özelliklerine, yakın çevre ve zamandan uzağa doğru işlemek,

- Öğrencilerine onları sevdiğini yeri gelince belirtmektir.

Varış (1994: 118)'a göre öğretmen nitelikleri;

- Düzenli meslek bilgilerine,
- Öğretim alanı hakkında derin veengin alan bilgisine
- Genel kültüre sahip olmayı gerektirir.

Öğretmenlik mesleğine hazırlık, genel kültür, özel alan bilgisi ve öğretmenlik meslek bilgisi ile sağlanır (Demirel, 1999:192). Bu nitelikleri kazanabilmek için hangi öğretim kademesinde olursa olsun, öğretmen adaylarının yüksek öğrenim görmesi temel alınmıştır. Eğitim ve öğretimden istenilen başarı ve verimliliği elde etmek için bazı şartların yerine getirilmesi gerekir. Bunlar; eğitim sistemini mükemmel hale getirme, eğitim için gerekli araç ve gereçleri temin etme ve gerekli fiziki imkanları hazırlama gibi şartlardır. Fakat bu şartların bulunması gerekli olmakla beraber, eğitimde istenilen başarı ve verimliliğe ulaşmada yeterli değildir. Çünkü eğitim sistemini çalıştıracak araç-gereçleri kullanacak ve kullandıracak insan öğretmendir. Öğretmenin niteliği ve yeterliği, eğitim öğretim faaliyetinin başarıya ulaşmasında en önemli faktördür (Büyükkaragöz, 1998:16). Çünkü eğitim-öğretim hizmetlerinde kullanılan teknolojik araç gereçler ne kadar yeni olursa olsun bunları kullanacak öğretmenler alanlarında iyi yetişmemişse, yapılan öğretim etkinliklerinden istenilen verim alınamayacaktır. Onun içindir ki; öğretmen kendisini teknolojik araç ve uygulamalar konusunda bir şekilde çağın gereklerine uygun olarak yetiştirmek zorundadır.

2.1.1.Öğretmen Yeterlikleri

Öğretme- öğrenme sürecinde öğretmen yeterlikleri daha çok süreci planlama ve değerlendirme ile ilgilidir. Öğretmenlerin, öğrenciler üzerinde olumlu etkiler yaratabilmesi, öğrencilerin hem bilgilerini hem de kişiliklerini olumlu yönde etkileyebilmesi için bazı özelliklere sahip olması gerekir (Küçükahmet, 1999: 3).

Erden (1998)'e göre öğretmende bulunması gereken nitelikler kişisel ve mesleki nitelikler olarak sınıflandırılmıştır. Öğretmenin hoşgörülü, sabırlı, açık fikirli, esnek ve uyarlayıcı, sevecen, anlayışlı, espirili, yüksek başarı beklentisi olan, cesaretlendirici ve destekleyici olma gibi kişisel özelliklere sahip olması beklenir.

Öğretmen Yeterlikleri Komisyonu'nca öğretmen yeterlikleri belirlenmiştir. 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'nun öğretmenlerin nitelikleri ve seçimine ilişkin 45. maddesinde “Öğretmen adaylarında genel kültür, özel alan eğitimi ve pedagojik formasyon bakımından aranacak nitelikler Milli Eğitim Bakanlığınca tespit olunur” ifadesi yer almaktadır (M.E.B., 2002). Öğretmen Yetiştirme ve Eğitimi Genel Müdürlüğü'nün (OYEGM) öğretmenlik mesleği genel yeterlik taslağında ana yeterlik alanları (<http://oyegm.meb.gov.tr/yet/> tarih 09.11.2008):

- A. Kişisel ve Mesleki Değerler- Mesleki Gelişim
- B. Öğrenciyi Tanıma
- C. Öğretme- Öğrenme Süreci
- D. Öğrenmeyi ve Gelişimi İzleme ve Değerlendirme
- E. Okul, Aile ve Toplum İlişkileri
- F. Program ve İçerik Bilgisi

Öğretmenlik Uygulaması Değerlendirme Formu'nda öğretmen yeterlikleri 4 ana başlık altında toplanmıştır. Bunlar:

- 1. Konu alanı ve alan eğitimi
- 2. Öğretme- Öğrenme Süreci
- 3. Değerlendirme ve Kayıt tutma
- 4. Diğer mesleki Nitelikler

Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlikler Kitapçığı'nda öğretmenlerin yeterlikleri kısaca şöyle belirtilmiştir

1- “Öğretmen, öğrencinin tüm özelliklerini, ilgi, istek ve ihtiyaçlarını, ailesinin ve yaşadığı sosyal çevrenin sosyo-kültürel özelliklerini bilmelidir. Öğrencilerin; bedensel, zihinsel, duygusal, sosyal, kültürel farklılıklarına ve gereksinimlerine ilişkin anlayışını, farkındalığını öğrencilerin öğrenmesini desteklemek ve daha ileriye götürmek için kullanmalıdır...Öğretmen öğrencilere öğrenme-başarma konusunda güvenmeli ve onlara özgüven kazandırmalıdır” (<http://otmg.meb.gov.tr/belgeler/otmg/Yeterlikler.doc.tarih> 09.11.2008).

Öğretmen, öğrencilerin öz denetim kazanabilecekleri, hak ve sorumluluklarını bilmelerinin yanı sıra diğerlerinin hak ve sorumluluklarını kavrayabilecekleri, duygu ve düşüncelerini yönetebilecekleri ve kendilerini özgürce ifade edebilecekleri demokratik bir ortam hazırlayabilmelidir.

“Öğretmen sınıf içerisinde çok farklı ihtiyaç, ilgi, yetenek ve özgeçmişe sahip olan öğrencilerle karşı karşıyadır. Onları geliştirme ve seçenekleri çoğaltan bir eğitim alma hakları olduğunu bilmeli, öğretme-öğrenme sürecini düzenlerken bunları göz önünde bulundurmalıdır.”
<http://otmg.meb.gov.tr/belgeler/otmg/Yeterlikler.doc.tarih>
[09.11.2008](http://otmg.meb.gov.tr/belgeler/otmg/Yeterlikler.doc.tarih)).

Öğretmen, öğretme-öğrenme süreçlerini planlar, uygular ve yönetir. Öğrencilerin öğrenme sürecine etkin katılımını sağlar. Öğretmen öğretim yöntemlerini, etkinliklerini, ders araç-gereç ve materyallerini, ölçme-değerlendirme tekniklerini, özel alan programındaki amaç ve kazanımları tutarlı olarak öğrencilerle birlikte seçmeli ve planlamalıdır.

Her öğretmenin, görevini gereği gibi yapabilmesi için aşağıda belirlenen konularda eğitime-öğretme yeterliklerine sahip olması ve meslek hayatında bu yeterlikleri sürekli geliştirerek, kendini yetiştirip devam ettirmesi zorunludur
<http://www.cagdasegitim.org/eylulhht.htm.tarih> 15.03.2009 - Hüseyin Hüsnü

TEKİŞİK):

2. “Öğretmenin, Öğretim ve Öğrenmeyi Plânlama Yeterlikleri ve Görevleri :Eğitim, öğretim ve öğrenme etkinliklerinde başarıya ulaşabilmek için bu etkinliklerin hazırlıklı ve plânlı yürütülmesi gerekir. Bu nedenle her öğretmenin yıllık, ünite, ders, gezi, gözlem ve deney plânlarını hazırlama konusunda gereken yeterliklere sahip olması ve uygulamada bunları göstermesi gerekir.”

3. “Öğretmenin Öğretim ve Öğrenmeyi Sağlama Yeterlikleri ve Görevleri: Öğretme; hedeflerle belirlenen davranışların öğrencilere kazandırılması için öğrenme yaşantısı oluşturma sürecidir. Bu süreç, bir yandan öğrenmeyi geliştirmek için öğretmen tarafından yapılan plânlı ve kontrollü rehberlik yapma etkinliklerini, diğer yandan öğrencilerin yaparak yaşayarak öğrenme etkinliklerini kapsar. Öğretme, öğrencide öğrenmenin başlaması, sürdürülmesi, sonuçlandırılmasını sağlayan ve birbirini izleyen dış olaylar dizisidir. Plânlı bir etkinlik olan öğretme, öğrenmenin ilke ve yöntemlerine göre düzenlenir. Öğretme etkinliği, ders programına göre adım adım gerçekleştirilir. Okullarda yapılan öğretme etkinliklerinin tümüne öğretim denir. Öğretim, öğrenmenin gerçekleşmesine yardımcı olur. Öğrenme; bireyin kendi yaşantısı yoluyla davranışlarında meydana gelen gözlenebilir, kalıcı değişimdir.”

“Yaşantı; çevresiyle etkileşimi sonucunda bireyde kalan izdir. Öğrenme; seçilmiş ve kontrollü bir ortam içinde, öğretme yoluyla öğrenenin kendisi tarafından gerçekleştirilir. Bu nedenle eğitim süreci, öğretenele öğrenen arasında bir etkileşimi gerektirir. Bu etkileşim grup içinde olabileceği gibi, öğrenenle öğretenele "bire bir" karşı karşıya gelmesi şeklinde de olabilir. Öğretim yapmada ve öğrenmeyi sağlamada başarılı olabilmeleri için her öğretmenele; öğretim ve öğrenme strateji, yöntem ve teknikleri, öğrencilerin bilgi, beceri, alışkanlık ve davranışları nasıl kazandıkları konularında gereken yeterliklere sahip olması ve uygulamada bu yeterlikleri göstermeleri gerekir.”

4. “Öğretmenelele Temel Becerileri Geliştirme Yeterlikleri ve Görevleri: Öğretim ve öğrenme etkinliklerinde başarılı olabilmeleri için öğrencilere; okuma, yazma, iletişim, matematik, sağlık, toplumsal hayata uyum ve kendi kendine öğrenmeyle ilgili temel becerileri kazandırmak gerekir. Bu nedenle her öğretmenelele, öğrencilere temel becerileri kazandırma konusuyla ilgili yeterliklere sahip olması ve uygulamada bu yeterlikleri göstermeleri gerekir.”

5. “Öğretmenelele Özel Eğitime İhtiyaç Duyan Öğrencilere Hizmet Etme Yeterlikleri ve Görevleri: Bedensel, ruhsal ve zihinsel özellikleri bakımından özel eğitime ihtiyaç duyan öğrenciler vardır. Öğretmenelele, bu öğrencilerin her türlü bireysel farklılıklarını dikkate alarak eğitim etkinliklerini buna göre düzenlemek ve yürütmekle yükümlüdür. Bu nedenle her öğretmenelelele, özel eğitime muhtaç öğrencilerin eğitimiyle ilgili bazı yeterliklere de sahip olması ve uygulamada bu yeterlikleri göstermesi gerekir.”

2.2. Teftişin Tanımı ve Kapsamı

Son yarım yüzyılın eğitim alanında yapılan yeniliklerden bir tanesi rehberlik hizmetleridir (Özoğlu, 1977, s. 77 .Akt: Ecevit , 1996:3). Rehberlik hizmetleri kişilerin özel yeteneklerini, ilgi alanlarını, gereksinimlerini, varolan olanaklarını anlamalarını sağlayarak, her türlü sorunları dengeli, doyurucu düzeyde ve sağlıklı yollarla çözebilmelerini, kapasitelerini geliştirerek kendilerini yöneten bir kişi durumuna gelmeleri için onlara yapılan düzenli, sürekli ve üst düzeydeki bireysel yardımları ve karara giden yoldaki danışım hizmetlerini kapsar (

Bakırcıoğlu , 1981, s. 81; Kepçeoğlu, 1986, s.11; Başar, 1985, s.76; Tan, 1975,s.8; Akt. Ecevit , 1996 :3).

“Teftiş, kamu yararına insan davranışlarını kontrol etme sürecidir. Eğitim sisteminde teftiş, çeşitli kurumlar yoluyla kestirilen sonuçları birleştiren süreçtir” (Bursalıoğlu, 2002: 126).

Kaya (1991: 184)’ya göre “Eğitimde teftiş ve değerlendirme, eğitim ve öğretimin geliştirilmesi amacıyla, uygulamaların başarı derecesini objektif olarak belirleme sürecidir.”

“Teftiş bütün devlet dairelerindeki görevlilerin kanun ve nizamname hükümlerine göre, vazifelerini hakkıyla yerine getirip getirmediğini, vazifelerinde ihmal ve dikkatsizlik gösterip göstermediğini, görevlerini suistimal edip etmediğini tespit ederek, haklarında gereken yasal işlemlerin yürütülmesi için devlet dairelerinin teşkilat kanunlarına göre tayin edilmiş müfettişler, murakıplar veya bu işle görevlendirilmiş memurlar vasıtası ile yapılan murakabedir” (Taymaz, 1997, s.2).

Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü tarafından düzenlenen ve sekiz kamu kuruluşundan gelen müfettişlerin katıldığı bir seminerde teftişin amaçlarına uygun aşağıdaki tanım yapılmıştır (Amme İdaresi Bülteni, 1966) :

“Teftiş bağlı bulunduğu kuruluşun, amacına en verimli bir şekilde, vaktinde ve yasalara uygun olarak ulaşım sağlamadığını, amaca ulaşmada kullanılan metotların, yapılan işlemlerin uygunluğu, bunların verimi etkinliği ve hizmet kalitesini sağlayıp sağlamadığını araştırma ve kontrol etmek; ulaşılması öngörülmuş hedeflerden ve mevzuattan sapmalar varsa, bunları ve meydana geliş nedenlerini ortaya çıkarmak, bu sapmaların düzeltilmesi için uygulayıcıya ve kuruluşun başındaki yöneticiye ışık tutacak şekilde, mümkün hal çareleri arasından en iyi ve tutarlısını seçerek tavsiyelerde bulunmak, bunlarla ve eğitim, haberleşme, merkezle taşra arasında köprü kurma, merkezin hizmetin yürüyüşü ile her türlü planlama ve düzenleme çalışmalarına katılma gibi görevlerle, hizmetlerin örgütün amacına en uygun tarzda yürütülmesine yardımcı olmaktır.”

Teftiş, öğretmenlere daha iyi görev yapmaları için sunulan yardım hizmetidir. Müfettişin görevi sorun çözme, iletişim kurma, insanların birbirini dikkate almalarını sağlama, benzer sorunları olan bireylerin birbirleriyle ve kaynak

kişilerle ilişki kurmalarını sağlama, yöneltmekten çok öğretmeni desteklemek, ona yardım etmek ve onunla paylaşmaktır (Wiles, 1967 s.5-29. Akt: Aydın, 1986: 6) .

... Milli Eğitim Sistemi için teftiş, Türk Milli Eğitiminin amaçlarının gerçekleşmesini sağlamak maksadıyla yapılan etkinlikler bütünü olarak tanımlanması daha birleştirici olacaktır (Özdemir, 1996: 43).

2.3. Teftişin Amaçları

Türk Eğitim Sistemi'nde, teftişte amaç eğitim-öğretim sürecinin geliştirilmesi, öğretmenin işbaşında yetiştirilmesi, insan ilişkilerine önem verilmesi, değerlendirmede bilimsellik ve objektiflik esaslarına uyulması gibi özellikler ön plandadır (Terzi, 1996: 21).

Millî Eğitim Bakanlığı ve ilköğretim müfettişlerinin görevleri dört alanda toplanmıştır (Taymaz, 2002: 47): 1. İnceleme-araştırma, 2. Kurum ve ders teftişi, 3. Soruşturma , 4. Rehberlik-meslekî yardım ve yetiştirmedir. İnceleme ve araştırma; eğitim sistemindeki sorunları tespit etmek ve çözmek amacıyla raporlar hazırlamak ve öneriler sunmayı ifade eder. Kurum ve ders teftişi; yapılan işin önceden belirlenen kurallara göre yapılıp yapılmadığının, ya da ne derecede yapıldığının test edilmesini içerir. Soruşturma; yasa dışı eylemlerde bulunanlar hakkında durumu gereklerine uygun olarak, incelemek ve gerekli işlemleri yapmaktır. Rehberlik ve meslekî yardım ise bireyin içinde bulunduğu ortama uyum sağlaması için yapılan yardımdır.

İlköğretim Kurumları Rehberlik ve Teftiş Yönergesine göre teftişte aşağıdaki amaçlar göz önünde bulundurulur (Tebliğler Dergisi, 2001):

- a) Kurumlarda görevli yönetici, öğretmen ve diğer personelin meslekî gelişmelerine katkıda bulunmak, eğitim-öğretim ve mevzuat alanlarında rehberlikte bulunmak,
- b) Kurumun amaçlarının kurumda görevli yöneticiler, öğretmenler ve diğer personel tarafından anlaşılmasına yardımcı olmak,
- c) Kurumlardaki hizmetlerin yürütülmesinde karşılaşılan sorunları ortaya koymak ve çözümüne yardımcı olmak,

- d) Kurumlarda görevli yönetici, öğretmen ve diğer personelin kurumların amaçları doğrultusunda iş birliği yapmalarını sağlamak ve koordineli bir şekilde çalışmalarına yardımcı olmak,
- e) Kurumun çevresiyle olan ilişkileri ile çevredeki etkilerini tespit etmek ve değerlendirmek,
- f) Kurumda tutulması gerekli defter, dosya ve kayıtların mevzuatına uygun olarak tutulması konusunda yardımda bulunmak,
- g) Kurumlarda görevli yönetici, öğretmen ve diğer personelin eksikliklerini tespit ederek iş başında yetişmelerini sağlamak ve bunların hizmet içi eğitimine alınmaları için öneride bulunmak,
- h) Türk Millî Eğitim Sistemi'nin genel amaç ve temel ilkelerine uygun olarak kurumların amaçlarının gerçekleştirilmesinde yönetici, öğretmen ve diğer personelin çalışmalarını yönlendirmek

Bu araştırmada teftişin rehberlik işlevi seçilmiş ve buna ilişkin açıklamalar yapılmıştır.

2.4. Öğretmen Yeterlikleri Açısından Teftişin Rehberlik İşlevi

Teftişin esas fonksiyonu, yapılan çalışmaları incelemek, olması gereken şekli ile karşılaştırmak, amaca ulaşmasını sağlamak üzere hizmette bulunmaktır. Bu fonksiyonların yerine getirilmesinde müfettişin oynayacağı rol kurumun amacına, çalışma planına ve uygulamalarına göre değişiklik gösterir. Örneğin eğitim sisteminde teftişin esas fonksiyonu, öğretim ve öğretimin daha iyi yapılabilmesi için ilgililere gerekli yardımda bulunmaktır. Aşağıdaki hizmetlerle teftişin amaçlarına ulaşabildiği hükmüne varılabilir (Franseth, 1973, s.11.Akt: Taymaz, 1997: 27):

- 1.Öğrencilerin davranışlarını değiştirmede okulun taşıdığı sorumlulukların yerine getirilmelerine,
2. Eğitimcilerin yetenekleri ile gerçek bir güven duygusunu geliştirmelerine,
- 3.Olguların dikkat ve iş birliği ile çözümlenmesi ışığında eğitimcilerin anlayışını değiştirmeye,
4. Öğrenmeyi kolaylaştıran bir havayı yaratmaya, görevin daha iyi yollarla yapılmasında bireyleri isteklendirmeye,

5. Örgütte gerginlikleri azaltmaya, bir içtenlik, dostluk ve anlayış duygusunun kazandırılmasına,
6. Önemli olan problemlerin çözümlenmesine ve daha başka problemlerinde önlenmesine,
- 7.Eğitim ve insan gelişimi alanında yapılan araştırma sonuçlarının öğrenilmesine,
8. Kullanılan öğretim metodlarının geliştirilmesine, öğretmen, öğrenci ve veli ilişkilerinin sağlanmasına,
9. Problemlerin çözümlenmesinde bilimsel düşünme yöntemlerinin kullanılmasına,
10. Eğitimcilerin ve ilgililerin düşüncelerini açıklamaları için fırsat eşitliği sağlanmasına ,
11. Okullardaki eğitimin geliştirilmesine, bu amaçla ilgililerin etkin bir iş birliği ile katılmalarına,
12. İlgililerin görüşlerinin yükseltilmesine, öğrencilerin görevlerini yapmada sorumluluk kazanmalarına,

yardım eder.

2508 Sayılı Tebliğler Dergisinde ders veya sınıf teftişi, teftişin genel amaçlarına uygun olarak, aşağıdaki amaçların gerçekleştirme derecesini tespit etmek üzere yapılır:

- a)Öğretmenin öğretimindeki başarı derecesi hakkında bilgi edinmek,
- b)Öğretmenin özellikle olumlu ve ümit verici karakteristik davranışlarını tespit etmek,
- c)Öğretmenin görevini en iyi biçimde yapmaya özendirmek ve teşvik etmek,
- d)Kurumda eğitim-öğretim birliğini sağlamak üzere rehberlik ve yardımda bulunmak,
- e)Kurumda öğretmenlerin uyguladıkları öğretim metot ve tekniklerini geliştirmek,
- f)Öğretim araç ve gereçlerinin sağlanmasında ve kullanılmasında yardımcı olmak,

- g)Öğrenci başarısının bilimsel metotlar ile ölçülmesi ve değerlendirilmesinde yardım etmek,
- h)Öğretmenin karşılaştığı problemlerin çözümünde yol göstermek,
- i)Öğretmenin özel eğitim gerektiren çocuklar için aldığı tedbirleri geliştirmek ve yönlendirmek.

Özdemir (1996, s.43)'e göre teftiştten beklenen asıl görev, Türk Milli Eğitimi'nin genel amaçlarının gerçekleşmesi için rehberlik yapmaktır.

Çağdaş anlamda teftiş, mesleki yardım ve rehberliği, işbaşında yetiştirmeyi amaçlar. İlköğretim müfettişleri rehberlik yönü ağır basan bir teftiş anlayışında, öğretmen ve yöneticilere yardım etmeye, onları yenileme ve geliştirmeye yönelik eylemlerinde daha başarılı olabilirler. Günümüzde teftiş hizmetlerinin temelini oluşturan mesleki yardım ve rehberlikteki amaç, varolanın korunmasından çok düzeltme ve geliştirme yönünün ön plana çıkmasıdır (Cemaloğlu, 1996: 2).

...Çağdaş teftişin görevi, öğretmenleri yönlendirmektir. Eğitim etkinliğinin vazgeçilmez ögesi olan öğretmenin gelişen teknolojiye , programa, yöntem ve tekniklere başarılı bir şekilde uyum sağlayabilmesi için desteklenmesi gerekmektedir. Öğretmene yapılacak yardım, eğitim sistemine, öğrenciye ve topluma yapılan yardım yerine geçebilir (Cemaloğlu, 1996: 4).

M.E.B. İlköğretim Müfettişleri yönergesinde yer alan ve öğretmen teftişinde göz önüne alınan ilke şöyledir (Milli Eğitim Bakanlığı İlköğretim Başkanları Rehberlik ve Teftiş Yönergesi , Tebliğler Dergisi , Şubat 2001) :

Madde 6- Kurumların, rehberlik ve teftişinde aşağıdaki ilkeler göz önünde bulundurulur;

- a) Rehberlik ve teftiş; kontrol, düzeltme ve geliştirme amaçlı yapılır.
- b) Rehberlik ve teftiş demokratik bir süreçtir.
- d) Eğitim, öğretim ve yönetim etkinliklerinin bütünü ile ilgilidir.

- e) Sorunları paylaşma, belirleme ve çözümlemede birlikte karar verme, plânlama, uygulama, değerlendirmeyi ve gerekirse bir gelişim plânı yapmayı gerektirir.
- g)Yönetici, öğretmen ve diğer personelin meslekteki yeterliliğini geliştirmesine yardım eder.
- ı) Bireysel farklılıkları ve çevre koşullarını dikkate alır.
- j)Eğitim öğretim yöntem ve tekniklerinin geliştirilmesini sağlayacak inceleme ve araştırmalara önem verir.
- k) Öğretme ve öğrenme sürecinin geliştirilmesini esas alır.
- l) Bilimsel ve objektif esaslara dayanır.
- n)Açıklık ve güvenilirliği gerektirir, müfettiş öğretmenin gereksinim duyduğu konuları birlikte belirler, teftiş sonrası görüşlerini öğretmenle paylaşır.
- o) Ekonomiklik ve verimliliği gerektirir.

Madde 20- Kurumlarda görevli öğretmenlerin başarı durumları, teftiş yapılarak belirlenir. Öğretmenlerin teftişinde kurumun özelliğine göre "Öğretmen Teftiş Formu" kullanılır. Öğretmen teftişi, Millî Eğitimin amaçlarını gerçekleştirmek için düzenledikleri etkinliklerin süresini ve niteliğini gözlemlemek üzere; dersane, salon, laboratuvar, atölye ve işliklerde;

- a) Eğitim öğretimindeki başarı derecesi hakkında bilgi edinmek,
- b) Olumlu davranışlarını belirlemek,
- c) Görevini en iyi biçimde yapmaya özendirmek,
- d) Eğitim ve öğretimde birliği sağlamak üzere rehberlik ve yardımda bulunmak,

- e) Kurumda uyguladıkları öğretim yöntem ve tekniklerini geliştirmek,
- f) Öğretim araç ve gereçlerinin sağlanmasında ve kullanmasında yardımcı olmak,
- g) Öğrenci başarısının bilimsel yöntemler ile ölçülmesi ve değerlendirilmesinde yardım etmek,
- h) Karşılaştığı sorunların çözümünde yol göstermek.
- ı) Özel eğitim gerektiren öğrenciler için aldığı önlemleri geliştirmek ve yönlendirmek,
- i) Sınıf içi ve çevredeki eğitimsel liderliğini belirlemek, için yapılır.

2.2. İlgili Araştırmalar

Karagözoğlu (1977) “İlköğretim müfettişlerinin, öğretmenlere eğitim-öğretim faaliyetlerinde rehberlik ve yardımı” konusunda yaptığı araştırmasında, öğretmenlerin yarısı okullardaki eğitim-öğretim çalışmalarının düzenlenmesinde hiç kimseden yardım almadıklarını, denetim uygulamalarında en çok yapılan işin öğretmenlerin çalışmalarını değerlendirerek rapor edildiği, öğretmenlerin eğitim-öğretim etkinliklerinin yürütülmesinde müfettişlerden gerekli yardımı görmediklerini belirtmiştir.

Seçkin (1978) müfettiş yeterlikleri ile ilgili araştırmasında; öğretmenlerin müfettişlerin öğüt ve görüşlerini sessizce kabul ettiklerini, müfettiş ve öğretmenlerin rol yaptıklarını, müfettişlerin öğretmenlere rehberlik yapma yeterliliğinin az olduğunu, müfettişlerle öğretmenler arasında iletişim boşluğu ile işbirliği yetersizliği bulunduğunu belirtmiştir.

Burgaz (1995), yaptığı çalışmada müfettişlerin yerine getirmediği mesleki yardım ve rehberlikle ilgili rol ve davranışlar şunlardır:

- 1- Planlama tekniklerinin anlaşılmasında ve uygulanmasında öğretmenlere yardımcı olma,
- 2- Öğretim araçlarının seçilmesi ve kullanılmasında öğretmene yardımcı olma,
- 3- Mesleki yayınları tanıtmaya ve bunları okumaya teşvik etmede öğretmene yardımcı olma,
- 4- Öğrenci başarılarını uygun tekniklerle ölçme ve değerlendirmede öğretmene yardımcı olma,
- 5- Okul ve çevresi arasında iyi bir iletişim ve işbirliği kurulmasında öğretmene yardımcı olma,
- 6- Eğitim-öğretim problemlerinin (öğretmen ve yöneticiler tarafından ortaya konulan) çözüm bulmada yeterli çabayı göstermede öğretmene yardımcı olma,
- 7- Öğrencilerin bireysel ayrılıklara göre gelişmelerini sağlama üzerine gerekli önlemlerin alınmasında öğretmene yardımcı olma.

Bozkurt (1995), yaptığı araştırmasında, öğretmenlerin karşılaştığı sorunların çözümünde yol gösterme konusunda müfettişlerin yetersiz bulunduğunu, ders denetimi sırasında müfettişlerin demokratik davranış gösterme konusunda orta düzeyde olduklarını belirtmiştir.

Okutan (1996)'nın mesleki rehberlik ve yardım alanında, ilköğretim denetçilerinin eğitim gereksinimlerini saptamak amacıyla yaptığı araştırmada, ilköğretim müfettişlerinin mesleki rehberlik rolüne ilişkin denetim gereksinimleri olduğu saptanmıştır. Bu araştırmaya göre sınıf öğretmenleri, ilköğretim denetçilerini; insan ilişkileri bakımından öğrenme-öğretme yöntem ve teknikleri bakımından, öğretim planlaması ve ders hazırlığına yardım bakımından yetersiz olduklarını belirtmişler ve bu konularda hizmet içi eğitim almalarının gerektiğini vurgulamışlardır.

Sarı (1987), yaptığı araştırmasında, ilköğretim müfettişlerinin kendilerinden beklenen rehberlik görevini yerine getirmede ne derece yeterli olduklarını tespit etmeye çalışmıştır. Araştırma sonucunda öğretmenler, rehberlik ile ilgili sorulan soruların tamamında müfettişlerin yetersiz olduklarını ifade etmişlerdir. Müfettişler de kendilerini aşağıda verilen 8 rol davranışında yetersiz bulmuşlardır:

- 1- Mesleki yayınları tanıtmak ve bunlardan yararlandırma
- 2- Öğretmenlerin başarılarını etkileyen nedenleri belirleyip, olumsuzlukları giderme,
- 3- Planların, programa uygun olarak hazırlanmasını sağlama,
- 4- Hazırlanan programların çeşitli yöntemlerle en iyi biçimde uygulanmasını sağlama,
- 5- Çevre ile ilişkilerin kurulmasını sağlama,
- 6- Öğrenci başarısının değerlendirilmesinde kullanılan tekniklerin tanınması ve uygulanmasını sağlama,
- 7- Yeni ders araçlarının tanınmasını ve kullanılmasını sağlama,
- 8- Öğretim araçlarının amacına uygun biçimde seçilmesini ve kullanılmasını sağlama.

Gürkan ve diğerleri (2004:47-48-49), yaptığı Öğretmen Yeterliği Taslağında Yer Alan Yeterlik Alanları adlı çalışmalarında yeterlik alanlarını 6 grupta toplamışlardır ve bunlara açıklama getirmişlerdir. Bunlar:

a. Kişisel ve Meslekî Değerler – Meslekî Gelişim

Öğretmen, öğrencileri birey olarak görür, değer verir. Öğrencilerin sosyal ve kültürel farklılıklarını, yaptıklarını ve ilgilerini dikkate alarak en yüksek düzeyde öğrenmeleri ve gelişmeleri için çaba gösterir. Öğrencilerinde geliştirmek istediği kişilik özelliklerini kendi davranışlarında sergiler. Diğer öğretmen, yönetici ve uzmanların başarılı deneyimlerinden yararlanır. Öz değerlendirme yaparak değişim ve sürekli gelişim için çaba harcar. Yeni bilgi ve fikirlere açıktır, kendisini ve kurumunu geliştirmede etkin rol oynar.

b. Öğrenciyi Tanıma

Öğretmen, öğrencinin tüm özelliklerini, ilgi, istek ve ihtiyaçlarını bilmeli, geldiği ailenin ve çevrenin sosyokültürel ve ekonomik özelliklerini tanıyabilmelidir.

c. Öğrenme ve Öğretme Süreci

Öğretmenin temel yeterlik alanlarından biri de, karmaşık ve çok boyutlu bir yapıya sahip olan öğrenme ve öğretme süreciyle ilgilidir. Eğitim ve öğretim programlarının temel unsurlarından biri olan bu süreç, programın hedef ve davranışlarının gerçekleştirildiği eğitim durumlarıdır. Öğretmenin, eğitim ve öğretim programlarının temel unsurlarından biri olan öğrenme-öğretme sürecini başarıyla planlayıp, uygulaması ve yönetmesi için bazı yeterliklere sahip olması gerekir.

d. Öğrenmeyi, Gelişimi İzleme ve Değerlendirme

Bir öğretmenin ne kadar iyi öğrettiği veya öğrencinin ne kadar iyi öğrendiğini bilmenin yolu ölçme ve değerlendirmedir. Ölçme ve değerlendirme, eğitimin etkililiğini belirlemek ve nasıl iyileştirilebileceğine yönelik kararlar alabilmek amacıyla gerekli bilgilerin toplanmasını ve incelenmesini içeren bir süreçtir. Ölçme bir betimleme, değerlendirme ise karar verme sürecidir.

e. Okul, Aile ve Toplum İlişkileri

Eğitim kurumlarının amaçlarının gerçekleştirilmesine katkıda bulunmak için öğretmenlerin, okulun bulunduğu yakın ve uzak çevrenin doğal, sosyokültürel ve ekonomik özelliklerini tanınması, duyarlı ve etkili bir okul-toplum ilişkisinin kurulmasında temel etkindir. Bu amaçla öğretmenlerin, doğal çevre olanaklarından yararlanmalarının yanında; ailelerden, eğitimle ilgili kurum ve kuruluşların yetkililerinden, çevrede bulunan sanayi, ticaret, tarım vb. meslek alanlarının yetkililerinden eğitime katkı sağlamak amacıyla destek almaları ve bunlarla iş birliği yapmaları eğitimin kalitesini artıracaktır.

f. Program ve İçerik Bilgisi

Yeterlik alanlarından “Program ve İçerik Bilgisi”nin temel kapsamı, Türk millî eğitim sisteminin dayandığı temel değer ve ilkeler ile özel alan öğretim programının temel aldığı yaklaşımlar, programın amaçları ve ilkeleri, programda sunulan içerik ve içeriğe uygun olan yöntem ve teknikler ile değerlendirme anlayışı konusunda öğretmenlerin hangi yeterliklere sahip olmaları gerektiğini ortaya koymak ve bu konularda anlayışlarını geliştirmek üzere onlara yol göstermektir.

Özdemir (2001) “Çağdaş Ve Demokratik Eğitimde Teftiş” isimli çalışmasında şu sonuçlara ulaşmıştır

- 1- Müfettişler, okul-çevre iş birliği konusunda yönetici ve öğretmenlere yeterli rehberlik yapamamaktadır.
- 2- Müfettişlerin, uygulamada görülen hataları (aksaklıkları) gidermede, yönetici ve öğretmenlere yaptıkları rehberlik, yeterli bulunmamıştır.
- 3- Müfettişler, yönetim sorunlarının çözümüne ilişkin yeterince rehberlik yapamamaktadır.

İlhan (2004), yaptığı 21. Yüzyılda Öğretmen Yeterlikleri adlı çalışmasında çağdaş öğretmende olması gereken yeterlikleri belirlemeye çalışmıştır. Araştırma sonucunda Çağdaş öğretmende olması gereken niteliklerle, öğretmenlerin mevcut nitelikleri arasında farklılıklar olduğu, öğretmenlerin mevcut niteliklerinin olması

gerekenden daha alt düzeyde olduğu tespit edilmiştir. Bu farklılığın temelinde, öğretmen yetiştiren kurumlarda verilen eğitimin yetersizliği, öğretmenlik mesleğine yapılan atamalarda planlama ve koordinasyon eksikliği, mesleğe alındıktan sonra verilmesi gereken hizmetiçi eğitimlerin yetersizliği, ekonomik yetersizlikler ve öğretmenliğin toplumsal statüsünün yıpranmış olması yatmaktadır.

Şahin (2004), yaptığı araştırmasında yeterliğin ne demek olduğunu, yeterlik belirleme yöntemlerine, yeterlik belirlemede kullanılan tekniğe yer vermiştir. Araştırma sonucunda öğretmenlerin sahip olmaları gereken özelliklerin belirlenmesi birçok açıdan yarar sağlayabilir. Öğretmenin değişen rolleri, öğretme kuramlarındaki yenilikler ve değişmeler dikkate alınarak, geçerli ve güvenilir yöntemlerle belirlenmiş yeterlik çerçeveleri öğretmenlerin hizmet öncesi ve hizmet içi eğitim programlarını şekillendirebilir, mesleğe girişte ve öğretmenlerin değerlendirilmesinde bir ölçütler takımı olarak kullanılabilir. Öğretmen yeterlikleri paylaşılmış bir vizyon, okula ilişkin bir değerler sistemi ve tutarlı felsefî temeller üzerine ilgili tarafların katılımıyla inşa edilmelidir. Bu süreçte Delphi tekniğinin kullanılması daha geçerli ve güvenilir sonuçların elde edilmesine katkı sağlayabilir v.b. veriler elde edilmiştir.

Avrupa’da yapılan öğretmen yeterlikleri ve nitelikleri ile ilgili komisyon çalışmasında öğretmenlerin bilgi ve değişen sorunlara yanıt vermek için donatılmış olmaları gerektiği belirtilmiştir. Öğretmenler topluma aktif olarak katılmak ve toplumu hayata hazırlamak durumundadırlar ve öğretmenler yaşam boyu öğrenenlerdir. Bu nedenle, öğrenme ve öğretme süreçleri üzerinde düşünmesi gerekir, müfredat içeriği, pedagoji, araştırma ve eğitim, sosyal ve kültürel boyutları bakımından kendisini geliştirmelidir. Öğretmen eğitim, yüksek eğitim ya da eşdeğeri olmak ve ihtiyaçları tarafından desteklenen yüksek öğrenim ve okullar, diğer kurumlar arasında güçlü ortaklıklar ile yetiştirilmelidir.

Öğretmenler AB vatandaşı olarak öğrencilerin yetiştirilmesinde önemli bir role sahip. Bu nedenle, onları tanınmalıdır. Öğretmenler yetiştirilirken ulusal ve bölgesel politikalar çerçevesinde desteklenmeli.

Komisyonunda belirlenen genel ilkeler

(http://ec.europa.eu/education/policies/2010/doc/principles_en.pdf) :

- 1- Öğretmenlerin kapsamlı konu bilgisi, iyi pedagojik bir bilgi, beceri ve yeteneği; öğretmen iyi bir rehber olmalıdır.
- 2- Mesleki gelişimini devam ettirmek için desteklenmelidir.
- 3- Öğretmen nitelikleri ve başarıları Avrupa Nitelikleri içinde anlaşılır olmalıdır.
- 4- Öğretmenler mesleki gelişimleri açısından desteklenmeli ve yeniliklere teşvik edilmelidir.
- 5- Komisyon sonunda aşağıdaki önerilerde bulunmuştur:
 - Öğretim mesleğinin iyi nitelikli olması gerekir.
 - Öğretim mesleği sürekli mesleki gelişim gerektirir.
 - Öğretmen hareketliliği teşvik edilmelidir.
 - Öğretim mesleği diğer paydaşlar ile işbirliği içinde çalışması gerekir.

BÖLÜM III

YÖNTEM

Bu bölümde araştırma modeli, araştırma alanı, araştırmacının rolü, veri toplama, verilerin analizi, geçerlilik ve güvenilirlik çalışmaları yer almaktadır.

3.1.Araştırmanın Modeli

Nitel Araştırmayı; “gözlem görüşme ve doküman analizi gibi niteliksel veri toplama yöntemlerinin kullanıldığı, algıların ve olayların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya konmasına yönelik bir nitel sürecin izlendiği bir araştırma” olarak tanımlamak mümkündür (Şimşek ve Yıldırım, 2005, 39).

Nitel araştırma, üzerinde araştırma yapılan kişilerin bakış açıları ile araştırılan olayları incelemeye çalışır. Bu araştırmada da sınıf öğretmenlerinin öğretmen yeterlikleri açısından müfettişlerden rehberlik beklentilerinin neler olduğunu incelemek için nitel araştırma yöntemi ve nitel araştırmaya uygun görüşme tekniği kullanılmıştır.

3.2.Araştırmanın Alanı

Araştırma 2007 – 2008 eğitim öğretim yılında Düzce ilinde 5 ilköğretim okulunda yapılmıştır. Bu 5 okulun her birinden 4 sınıf öğretmeni araştırmaya dahil edilmiştir. Toplam 20 sınıf öğretmeni araştırmanın alanını oluşturmuştur. Araştırmada kolay ulaşılabilir durum örnekleme kullanılmıştır. Araştırmacı yakın ve ulaşılması kolay olan okulları ve öğretmenleri seçmiştir.

3.3.Araştırmacının Rolü

Araştırmacı 2004-2005 Öğretim yılında Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi İlköğretim Bölümü Sınıf Öğretmenliği Ana Bilim Dalı'ndan mezun olmuştur. Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sınıf Öğretmenliği Ana Bilim Dalı'nda yüksek lisans yapmakta ve Düzce ilinde sınıf öğretmeni olarak çalışmaktadır.

3.4.Verilerin Toplanması

Araştırmada veri toplama aracı olarak nitel araştırmaya uygun görüşme tekniği kullanılmıştır. Görüşme formu, yarı yapılandırılmış görüşme tekniğine uygun olarak hazırlanmıştır. Yapılan görüşmeler ses kayıt cihazlarına kaydedilmiştir. Kaydedilen konuşmalar araştırmacı tarafından tek tek dinlenerek görüşmecilerin söyledikleri düz yazı haline getirilmiş ve aynen aktarılmıştır.

Araştırmanın gerçekleştirileceği okullar belirlendikten sonra okul müdürleri ile görüşme yapılmış, araştırmanın amacı ve okullarında yapılış nedeni açıklanmıştır. Araştırmanın amacının sınıf öğretmenlerinin öğretmen yeterlikleri açısından müfettişlerden rehberlik beklentileri ile ilgili görüşlerini almak olduğu, okul müdürüne araştırmacı tarafından ifade edilmiştir. Araştırmacı öğretmenlerle yaptığı görüşmeler öncesinde onlara görüşme sorularını vermiş ve üzerinde düşünmeleri için zaman tanımıştır. Görüşmeye başlamadan önce öğretmenlere araştırmanın amacı, önemi ve görüşme notları ile görüşmeci isimlerinin saklı kalacağı konusunda açıklamalar yapılarak öğretmenlerin daha rahat konuşması için ortam hazırlamıştır ve görüşme esnasında öğretmenlerin seslerinin kaydedilmesi için öğretmenlerden izin alınmıştır .

Görüşmeler sohbet tarzında, her iki tarafında rahat konuşabileceği şekilde yapılmıştır. Öğretmenlerin görüşme sorularına verdikleri cevaplarda kısıtlama yapılmamış, konuyla ilgili olarak önemli gördükleri fikirlerini belirtmelerine olanak sağlanmıştır. Görüşmeler araştırmacı tarafından ses kayıt cihazı ile kaydedilmiş konular daha ayrıntılı sorular sorularak derinlemesine irdelenmiştir.

3.5. Araştırmaya Katılan Öğretmenler İle İlgili Kişisel Bilgiler

Tablo 1’de araştırmaya katılan öğretmenlerin kişisel bilgileri (cinsiyetleri, kıdemi,eğitim durumları, kaç kez teftiş edildiği, okuttuğu sınıf, sınıf mevcudu ve kaynaştırma öğrencisinin olup olmadığı) yer almaktadır. Katılan öğretmenlerden 2 öğretmenin yüksek lisans , 2 öğretmenin bölüm dışı mezun olduğu, 2 öğretmenin eğitim yüksek okulu ve 14 öğretmenin de eğitim fakültesi mezunu olduğu görülmüştür.

Tablo 2 Görüşme Tarih ve Süreleri

Öğretmenin Kodu	Görüşme Tarihi	Görüşme Süreleri	Ses Kayıt Adı
A Öğretmen	26.05.2008	5.15 dk.	A
B Öğretmen	26.05.2008	3.24 dk.	B
C Öğretmen	02.06.2008	5.42 dk.	C
D Öğretmen	02.06.2008	12.01 dk.	D
E Öğretmen	09.06.2008	12.17 dk	E
F Öğretmen	09.06.2008	5.28 dk	F
G Öğretmen	16.06.2008	7.07 dk	G
H Öğretmen	16.06.2008	7.58 dk	H
I Öğretmen	23.06.2008	5.35 dk	I
İ Öğretmen	23.06.2008	13.25 dk	İ
J Öğretmen	28.05.2008	9.47 dk	J
K Öğretmen	28.05.2008	12.45 dk	K
L Öğretmen	04.06.2008	15.53 dk	L
M Öğretmen	04.06.2008	10.53 dk	M
N Öğretmen	11.06.2008	5.47 dk	N
O Öğretmen	11.06.2008	5.17 dk	O
Ö Öğretmen	18.06.2008	3.21 dk	Ö
P Öğretmen	18.06.2008	4.45 dk	P
R Öğretmen	20.06.2008	5.25 dk	R
S Öğretmen	20.06.2008	3.45 dk	S

Tablo 1. Kişisel Bilgiler

Öğretmenin Kodu	Cinsiyet	Kıdem	Eğitim Durumu	Kaç Kez Teftiş Edildiği	Sınıfı	Sınıf Mevcudu	Kaynaştırma öğrencisi var mı yok mu?
A	Bayan	11-15	Y.Lisans	5 ve üzeri	3	35	-
B	Bayan	11-15	Eğitim F.	5 ve üzeri	4	27	-
C	Bay	16-20	Eğitim F.	5 ve üzeri	3	27	Evet
D	Bayan	1-5	Eğitim F.	1	5	20	-
E	Bayan	6-10	Y.Lisans	5 ve üzeri	3	29	-
F	Bay	11-15	Eğitim F.	5 ve üzeri	4	29	-
G	Bayan	6-10	Eğitim F.	5 ve üzeri	4	34	-
H	Bayan	1-5	Eğitim F.	2 – 4	4	25	Evet
I	Bay	1-5	Eğitim F.	2 – 4	5	28	Evet
İ	Bay	11-15	Fen Edebiyat F.	5 ve üzeri	3	18	-
J	Bayan	11-15	Hacettepe Ü. Ev İdaresi ve Aile Eko.	5 ve üzeri	3	22	-
K	Bayan	11-15	Eğitim F.	5 ve üzeri	3	41	-
L	Bay	11-15	Eğitim Yüksek Okulu	5 ve üzeri	3	38	-
M	Bayan	11-15	Eğitim Yüksek Okulu	5 ve üzeri	1	41	-
N	Bayan	1-5	Eğitim F.	2 – 4	1	18	-
O	Bayan	1-5	Eğitim F.	2 – 4	4	21	Evet
Ö	Bayan	1-5	Eğitim F.	2 – 4	5	33	-
P	Bay	11-15	Eğitim F.	5 ve üzeri	4	37	-
R	Bayan	1-5	Eğitim F.	2 – 4	3	27	-
S	Bayan	1-5	Eğitim F.	2 – 4	5	26	-

Veriler 24.05.2008/ 27.06.2008 tarihleri arasında toplanmıştır. Yapılan görüşmeler her öğretmen için kasede ses kayıt cihazı ile kaydedilmiş ve kasetlere kod isimler verilmiştir.Tablo 2’de gerçekleştirilen görüşmelere ilişkin takvim ve görüşme süreleri verilmiştir.

Görüşmeler 15 ile 3 dakika arasında gerçekleşmiştir.

Görüşmeler tamamlandıktan sonra ses kayıtları söylendiği şekliyle, düzeltme yapılmadan yazıya aktarılmıştır. Döküm işlemi tamamlandıktan sonra verilerin hepsi bilgisayarda düzenlenmiştir. Her bir satıra bir numara verilmiştir. Bilgisayara aktarılan verilerin doğruluğunu kontrol etmek amacıyla ses kayıtları bir kez daha dinlenerek formlardaki veriler aynı anda okunmuş ve verilerin tam olduğu görülmüştür.

Araştırmada analiz işleminin başlangıcında tüm dökümler ele alınmış ve her birine sayfa numarası verilmiştir. Numaralandırmanın ardından, tüm veriler okunarak verilerin bir bütün olarak görülmesi sağlanmaya çalışılmıştır. Bu işlemlerden sonra, verilerin kodlanması işlemleri yapılmıştır. Kendi içinde anlamlı bir bütün oluşturan bölümler belirlenmiş ve bir kelimeyle kodlanarak, bir kodlama listesi oluşturulmuştur. Kodlamanın sağlıklı olabilmesi için veriler birkaç defa okunmuş, yapılan kodlamalar tekrar gözden geçirilmiştir. Kodlar arasında ortak görüşler belirlenmeye çalışarak birbiriyle ilgili olan kodları bir kategoride toplamak için temalar oluşturulmuştur.

Oluşturulan temalar yeniden incelenerek uygunluğu kontrol edilmiş ve gerekli görülen durumda düzenlemeler yapılmıştır. Veriler, kodlama ve tema oluşturma işlemlerine uygun olarak organize edilmiştir. Kodlara ve temalara göre veriler betimlenmiş, tanımlanmış, açıklanmış ve sonuçlar çıkarılmıştır.

Görüşler tırnak içerisinde verilmiş ve daha sonra parantez içinde görüşün hangi öğretmene ait olduğu, kaçınıcı sayfa ve kaçınıcı satırlar ilişkin olduğu belirtilmiştir. Aşağıdaki örnek açıklamada da görülen kodlama sistemi, literatürdeki kodlama sistemlerinden hareketle araştırmacı tarafından geliştirilmiştir.

ÖRNEK: “.....” (A:1/3-4).

A : Görüşme yapılan sınıf öğretmeni

1 : Görüşme sorularının yer aldığı sayfa numarası

3-4 : Görüşme notlarının yer aldığı satır numarası

3.6.Geçerlik Ve Güvenirlik

“Genel anlamda geçerlik araştırma sonuçlarının doğruluğunu konu edinir...Güvenirlik ise araştırma sonuçlarının tekrar edilebilirliği ile ilgilidir” (Şimşek ve Yıldırım, 2005:255).

Dış geçerlik elde edilen sonuçların benzer gruplara ya da ortamlara aktarılabilirliğine, iç geçerlik ise araştırma sonuçlarına ulaşırken izlenen sürecin çalışılan gerçekliği ortaya çıkarmadaki yeterliğine ilişkindir. Güvenirlik ise araştırma sonuçlarının benzer ortamlarda aynı şekilde elde edilip edilemeyeceğine, iç güvenirlik ise başka araştırmacıların aynı veriyi kullanarak aynı sonuçlara ulaşip ulaşamayacağına ilişkindir (Lecompte ve Goetz, 1982. Akt. Şimşek ve Yıldırım, 2005:255) .

Geçerlik çalışması için araştırmacı tarafından danışman gözetiminde görüşme soruları hazırlanmış ve uzman görüşlerine başvurulmuştur.

Araştırmada güvenirlik çalışması için 20 ses kaydı arasından rastgele 3 tanesi seçilmiştir. Bu üç ses kaydı için araştırma dışından bir sınıf öğretmeninden yardım alınmıştır. Kayıtlar öğretmen tarafından dinlenerek yazıya geçirilmiştir. Araştırmacının yaptığı çözümleme ile karşılaştırılmıştır. Kayıtlarda iki kişi arasında tutarlık sağlanmıştır.

BÖLÜM IV

BULGULAR VE TARTIŞMA

4.1. BULGULAR VE TARTIŞMA

Bu bölümde araştırmada elde edilen veriler tema başlıkları altında sunulmuştur.

4.1.1. TEMA : Sınıf Öğretmenlerinin Sorun Çözümünde Müfettişlerden Rehberlik Beklentileri

4.1.1. TEMA : Sınıf Öğretmenlerinin Sorun Çözümünde Müfettişlerden Rehberlik Beklentileri

a) Sınıf Öğretmenlerinin Bilimsel Sorun Çözümüne İlişkin Kaynak Sağlama ve Bilgi Paylaşımında Rehberlik Beklentileri

b) Sınıf Öğretmenlerinin Sorun Çözmeye İlişkin Seminer ve Alanları İle İlgili Yapılan Değişikliklerde Rehberlik Beklentileri

c) Sınıf Öğretmenlerinin Sorun Çözmeye İlişkin Kavram ve Kuramlar İle İlgili Rehberlik Beklentileri

d) Sınıf Öğretmenlerinin Sorun Çözmeye İlişkin Mevzuat İle İlgili Rehberlik Beklentileri

e) Sınıf Öğretmenlerinin Sorun Çözmeye İlişkin Müfredat ve Yönetmeliklerdeki Değişiklikler İle İlgili Rehberlik Beklentileri

f) Sınıf Öğretmenlerinin Sorunlara Uygun Çözüm Önerileri Getirmeye İlişkin Rehberlik Beklentileri

Öğretmenlere sorulan “Sorun çözümünde kendinizi geliştirmek için müfettişlerden hangi konularda rehberlik yapmalarını beklersiniz” sorusuna ilişkin görüşler aşağıda kod başlıklar halinde verilmiştir.

a) Sınıf Öğretmenlerinin Bilimsel Sorun Çözümüne İlişkin Kaynak Sağlama ve Bilgi Paylaşımında Rehberlik Beklentileri

Araştırma kapsamındaki A, B, F, H, I, İ, J, L, N, O, P ve R öğretmenleri bilimsel araştırmaya ilişkin müfettişlerden kaynak (kitap, doküman vs.) konusunda beklentilerinin olduğunu belirtmektedir. Bu konuya ilişkin Öğretmen A görüşünü “Kendilerinin yaptıkları araştırmaları bizlere sunmalarını beklerim”(A:1/3-4), Öğretmen B “Nerelerden yararlanabiliriz bu konuda yönlendirmelerini ve bilgilerini bizimle paylaşmalarını beklerim” (B:1/5-6) şeklinde belirtmiştir yine Öğretmen D, N, P, R, C, E, F, İ ve J “Bilimsel araştırma konusu ile ilgili kaynak önerebilirler, bilimsel alanda konu ile ilgili tecrübelerini paylaşabilirler ve araştırma süresince bana destek olmalılar” (D:1/8;) ve buna Öğretmen H ek olarak “...yöntem ve teknikler hakkında öğretmenleri bilgilendirmelerini beklerim”(H:1/15-16) ve Öğretmen O “...daha önce bu alanda yapılan araştırmaların olup olmadığı konusunda yardımcı olmalarını isterim” (O:2/3-4), Öğretmen I “Bilimsel bir araştırma yaparken araştırmanın sonuna kadar rehberlik yapmalarını isterim.” (I:1/21), Öğretmen L “Bilimsel araştırma konusunun ne olacağı, konunun çerçevesi ne olacak, yol göstermesi ve deneyimlerini paylaşması konusunda ve yapılan araştırmaların hangi alanlarda kullanılabileceği konularında yardımcı olmalarını bekliyorum” (L:1/37-38-39) şeklinde belirtmiştir.

Kaynak sağlama ve bilgi paylaşımında Öğretmen G, K, M, Ö ve S müfettişlerden bilimsel araştırma konusunda beklentilerinin olmadığını belirtmiştir. Öğretmen K görüşünü “Bilimsel araştırma konusunda müfettişlerden hiçbir beklentim yok. Çünkü onları yeterli bulmuyorum, kendilerini geliştirmiyorlar ve kendi aralarında görüş birliği yok” (K:1/30-31-32) şeklinde ifade etmiştir.

b) Sınıf Öğretmenlerinin Bilimsel Sorun Çözmeye İlişkin Seminer ve Alanları İle İlgili Yapılan Değişikliklerde Rehberlik Beklentileri

A, D, E, G, H, I, İ, J, L, M, O, P ve R öğretmenleri alanlarında yaşadıkları sorunlara ilişkin müfettişlerden seminerler düzenlemelerini ve alanlarında yapılan değişiklikleri kendilerine bildirmelerini istediklerini belirtmiştir. Bu konuya ilişkin Öğretmen A, B ve P “Alanımızdaki değişiklikler ile ilgili seminerler

düzenlemelerini” (A:1/3-4), Öğretmen M, O ve R “Alanımızla ilgili her türlü değişikliklerin çeşitli seminerlerle ya da internet yoluyla tüm öğretmenlerle bir ağ kurulup hemen herkese müfettişler tarafından duyurulmalı, programda , planlarda bir değişiklik yapılacaksa o ildeki müfettişlerin oradaki öğretmenlerle görüşüp artılarını ve eksilerini öğrenip bakanlığa iletmesi gerekir” (M:1/ 40-41-42-43) şeklinde görüş belirtmiştir.

c) Sınıf Öğretmenlerinin Sorun Çözmeye İlişkin Kavram ve Kuramlar İle İlgili Rehberlik Beklentileri

Öğretmen H ve İ “Alanımızla ilgili kavram, kuramlarda müfettişlere başvurduğumuzda bize rehberlik yapabilecek kapasitede olmalarını ve bize bunları aktarırken zoraki, biran önce bitsin gideyim tarzında değil istekli anlatmalılar” (İ:1/24-25-26) şeklinde ifade etmiştir.

d) Sınıf Öğretmenlerinin Sorun Çözmeye İlişkin Mevzuat İle İlgili Rehberlik Beklentileri

Öğretmen I “Kendimi geliştirme konusunda öncelikle mevzuatı detayıyla anlatmaları sonra da mevzuatta yapılan değişiklikleri bildirmelerini isterim” (I:1/19-20) şeklinde görüş bildirmiştir.

e) Sınıf Öğretmenlerinin Sorun Çözmeye İlişkin Müfredat ve Yönetmeliklerdeki Değişiklikler İle İlgili Rehberlik Beklentileri

Öğretmen G “Kendimizi geliştirme açısından baktığımızda ders öğretim programlarında yöntemlerinde rehberlik yapmalarını beklerim” (G:1/13-14), Öğretmen L “Son yıllarda müfredatta yapılan değişikliklerin kısa zaman aralıklarla öğretmenlere tanıtılması konusunda beklentilerimiz var. Bu konuda çok zorluklar çekiyoruz. Bunun dışında sık sık yönetmeliklerde değişiklikler oluyor. Bu konuda da müfettişlerden yardım bekliyoruz ama ilimizde bu konuda pek fazla yardım göremiyoruz” (L:1/33-34-35-36) şeklinde açıklama getirmiştir.

f) Sınıf Öğretmenlerinin Sorunlara Uygun Çözüm Önerileri Getirmeye İlişkin Rehberlik Beklentileri

Öğretmen J görüşünü “Karşılaşılan sorunların çözümünde müfettişlerin

önce sorunu tanımlarını ve bunlara uygun çözümler önermeliler” (J:1/27-28) şeklinde ifade etmiştir.

B, C, F, K, N, Ö ve S öğretmenleri alanları ile ilgili müfettişlerden beklentilerinin olmadığını Öğretmen N “Alanımızla ilgili değişiklikleri bizlere çeşitli yollardan ulaştırmalarını isterim ama maalesef olmuyor bu yüzden okumayı tercih ediyorum” (N:1/44-45), Öğretmen Ö ve S “Alanımızla ilgili müfettişlerden hiçbir beklentim yok” (Ö:2/7) şeklinde görüşleri ile bildirmiştir.

Müfettişlerin sürekli kendilerini yenilemesi gerekmektedir. Bu yenileme sürecinin başarıya ulaşabilmesi için de eğitimde görev ve sorumluluğu olan müfettişlerin, sistemdeki yenilik ve değişiklikleri takip etmesi ve değişiklikleri bilimsel araştırmalara dayandırması gerekmektedir. Aynı zamanda müfettişler, öğretmenleri de bilimsel araştırma yapmaya teşvik etmeli ve alanlarında ilerlemelerine yardım etmelidir. Bu araştırmada sınıf öğretmenleri, müfettişlerin kendilerine bilimsel araştırma konusunda kaynak (doküman, kitap vb.) sağlamaları, tecrübelerini paylaşmaları ve daha önceden yapılmış olan araştırmalar hakkında beklentilerinin olduğunu ifade ederken bu beklentilerinin karşılanmadığını belirtmişlerdir. Bunun yanında sınıf öğretmenlerinin, herhangi bir araştırma yaparken nerelerden yararlanılabileceği ve derslerde kullanılan yöntem-tekniklerde sıkıntı çektiği halde müfettişlerden beklentilerinin olmaması, müfettişleri kendilerine katkı yapmada yeterli görmediklerini ortaya koymaktadır. Bu bulgu müfettiş-öğretmen iletişiminde etkililik sorununa da işaret edebilir.

Öğretmen H ve İ'nin ifadelerinden sınıf öğretmenlerinin müfettişlerden, alanları ile ilgili kavram ve kuramlarla ilgili rehberlik beklentilerinin olduğu; ancak müfettişlerin rehberlik esnasında sıkıldıkları ve müfettişlerin çok kısa sürede rehberlik yaptıkları sonucuna ulaşılmaktadır.

Öğretmen, mesleği ile ilgili mevzuatı (yasa, yönetmelik, genelge vb.) izleyerek bunlara uygun davranır (Gürkan ve diğerleri, 2004: 87). Mevzuatı tanıtmada müfettişe büyük görevler düşmektedir. Bir öğretmen kendini geliştirmede müfettişlerin, özellikle mevzuatı detayıyla anlatmalarını ve mevzuatta yapılan değişiklikleri bildirmelerini beklediğini belirtmektedir. Bu bulgu öğretmenlerin alanlarında kendilerini geliştirmelerinde müfettişlere büyük görevler düştüğünü göstermektedir.

“Öğretmen mesleki gereksinimlerinin farkında olarak kendini ve öğretme-öğrenme sürecini geliştirmek için eğitim, toplantı ve seminerlere katılmalı; alanı ile ilgili yayınları izlemelidir. İlgili mevzuatı (yasa , yönetmelik , genelge) bilmeli , izlemeli ve bunlara uygun davranmalıdır” ([http : // otmg . meb . gov . tr / belgeler / otmg / Yeterlikler .doc](http://otmg.meb.gov.tr/belgeler/otmg/Yeterlikler.doc).tarih 09.11.2008).

A, D, E, G, H, I, İ, J, L, M, O, P ve R öğretmenlerinin ifadelerinden, müfettişlerden alanlarındaki değişiklikler ile ilgili seminer beklentilerinin olduğu anlaşılmaktadır. Bu bulgu, sınıf öğretmenlerinin alanlarında meydana gelen değişikliklerden haberdar olmadıklarını göstermektedir. Sınıf öğretmenleri müfredatta düzenlemeler yapıldıktan sonra uygulama aşamasında yeniliklerle karşı karşıya kalarak uyum sorunu yaşamaktadır. Sınıf öğretmenlerinin, müfettişlerden yapılan değişikliklerle ilgili seminer beklentileri vardır. Sınıf öğretmenleri, uygulamada sorunlarla karşılaşmaktadır. Sınıf öğretmenleri, müfettişten uygulamaya dönük müfredat ile ilgili açıklamalar yapma konusunda beklenti içindedir. Oysa, bu açıklamaların sınıf öğretmenlerini tatmin edici yeterlikte olmadığı anlaşılmaktadır.

A, B, C, D, E, F, H, I, İ, J, L, N, O, P ve R öğretmenlerinin sorun çözümünde kendilerini geliştirmek için müfettişlerden beklentilerinin olduğu; ancak beklentileri karşılanmadığı için öğretmenlerin kendilerini geliştirmek için okumaya yöneldikleri saptanmıştır.

Sınıf öğretmenleri herhangi bir sorunla karşılaştıklarında müfettişlerin öncelikle sorunu tanımalarını ve uygun çözüm önerileri sunmalarını beklediklerini ifade etmişlerdir. Bu bulgudan müfettişlerin öğretmenlerin karşılaştıkları sorunları tam olarak anlamadan çözüm önerileri sunmaya çalıştığı için anlaşmazlıklar ortaya çıktığı anlaşılmaktadır.

Sonuç olarak; sınıf öğretmenleri sorun çözümünde kendilerini geliştirmek için müfettişlerden rehberlik beklentilerinin olduğu anlaşılmaktadır.

4.1.2. TEMA: Sınıf Öğretmenlerinin Öğrencilerin Gelişim Özelliklerine İlişkin Müfettişlerden Rehberlik Beklentileri

Öğretmenlere sorulan “ Öğrencilerin gelişim (bilişsel, duyuşsal, psikomotor) özellikleri ile ilgili müfettişlerden beklentileriniz nelerdir? ” sorusuna ilişkin görüşler aşağıda kod başlıklar halinde verilmiştir.

4.1.2. TEMA: Sınıf Öğretmenlerinin Öğrencilerin Gelişim Özelliklerine İlişkin Müfettişlerden Rehberlik Beklentileri

a) Sınıf Öğretmenlerinin Öğrencilerin Gelişim Özelliklerine Uygun Bireysel Farklılıkların Dikkate Alınmasına İlişkin Rehberlik Beklentileri

b) Sınıf Öğretmenlerinin Öğrencilerin Gelişim Özelliklerine Uygun Kaynak Sağlamaya İlişkin Rehberlik Beklentileri

c) Sınıf Öğretmenlerinin Öğrencilerin Gelişim Özelliklerine İlişkin Konferans ve Seminer Beklentileri

d) Sınıf Öğretmenlerinin Öğrencilerin Gelişim Özelliklerine Uygun Yöntem, Teknik, Araç ve Gereçlere İlişkin Rehberlik Beklentileri

e) Sınıf Öğretmenlerinin Öğrencilerin Gelişim Özelliklerine Uygun Etkinlikler Sunmaya İlişkin Rehberlik Beklentileri

f) Sınıf Öğretmenlerinin Öğrencilerin Gelişim Özellikleri Konusunda Öğrenci- Öğretmen İletişimine İlişkin Rehberlik Beklentileri

a) Sınıf Öğretmenlerinin Öğrencilerin Gelişim Özelliklerine Uygun Bireysel Farklılıkların Dikkate Alınmasına İlişkin Rehberlik Beklentileri

Araştırmada öğretmenler bireysel farklılıkların dikkate alınması konusunda müfettişlerden her çocuğun bir birey olduğunu, çocukların birbirleriyle kıyaslanmaması konusunda beklentilerinin olduğunu belirtti. Bu konuya ilişkin Öğretmen D ve E “Rehberlik sırasında çocukları başka çocuklarla kıyaslamamalarını, her seferinde bilindik cümleleri söylememelerini beklerim. Çünkü her çocuğun kendine has özellikleri vardır” (D:2/4-25) şeklinde görüş bildirmiştir.

Öğretmen L öğrencilerin gelişim özellikleri ile ilgili kendilerinin gerekli kurumlara yönlendirilmeleri konusunda beklentisinin olduğunu belirtmektedir ve görüşünü “...Öğrencinin gelişim özellikleri dikkate alınarak onların ilgili yerlere yönlendirilmelerini sağlamalarını bekliyorum”(L:2/43-44-45-46-47-48) şeklinde belirtmiştir.

b) Sınıf Öğretmenlerinin Öğrencilerin Gelişim Özelliklerine Uygun Kaynak Sağlamaya İlişkin Rehberlik Beklentileri

Öğretmen F ve N öğrencilerin gelişim özellikleri ile ilgili kitap, doküman konusunda yönlendirme beklentilerinin olduğunu belirtmektedir. Bu konuya ilişkin Öğretmen F ve N “Bu konularda kaynaklara yönlendirmelerini” (F:2/28-29) istediğini belirtmiştir.

c) Sınıf Öğretmenlerinin Öğrencilerin Gelişim Özelliklerine İlişkin Konferans ve Seminer Beklentileri

Araştırma kapsamındaki F, G, J, İ, P, K ve M öğretmenleri öğrencilerin gelişim özellikleri ile ilgili konferanslar ve seminerler düzenlemelerini beklediklerini bildirmektedir. Bu konuya ilişkin Öğretmen F görüşünü “Öğretmenlere belli aralıklarla konferanslar düzenlemeliler ve öğretmenlerin bu bilgilerini uyanık tutmalarını sağlamalarını beklerim”(F:2/28) şeklinde ifade etmiştir ve Öğretmen G, J, İ, P, K ve M “Öğrencilerin gelişim özellikleri hakkında periyodik seminerler düzenlemelerini istiyorum”(G:2/30-31) şeklinde görüş bildirmiştir.

d) Sınıf Öğretmenlerinin Öğrencilerin Gelişim Özelliklerine Uygun Yöntem, Teknik, Araç ve Gereçlere İlişkin Rehberlik Beklentileri

Öğretmen H öğrencilerin gelişim özellikleri ile ilgili yöntem-teknik, araç-gereç konusunda beklentisinin olduğunu belirtmektedir ve görüşünü “Derslerde kullanılacak, bilişsel-duyuşsal ve psikomotor seviyelerine uygun olan yöntem-teknik, araç-gereç vb. konularda öğretmenlere rehberlik yapmalarını beklerim”(H:2/32-33) şeklinde belirtmiştir.

e) Sınıf Öğretmenlerinin Öğrencilerin Gelişim Özelliklerine Uygun Etkinlikler Sunmaya İlişkin Rehberlik Beklentileri

Öğrencilerin gelişim özellikleri ile ilgili öğretmen M müfettişlerden etkinliklerin az olduğu ve bu konuda çözüm önerileri getirmelerini beklediğini belirtmektedir ve görüşünü “...Derslerde kullandığımız ders kitaplarında öğrencilerin gelişimleri açısından etkinlikler çok az, müfettişlerin bizlerden görüş alarak bunlara çözüm bulmalarını isterim” (M:2/49-50; 3/2-3) şeklinde bildirmiştir.

f) Sınıf Öğretmenlerinin Öğrencilerin Gelişim Özellikleri Konusunda Öğrenci- Öğretmen İletişimine İlişkin Rehberlik Beklentileri

Öğretmen N öğrencilerin gelişim özellikleri ile ilgili müfettişlerden öğretmenlere zaman ayırma konusunda beklentisi olduğunu belirtmektedir ve bu konuya ilişkin görüşünü “Öğrencilerin gelişim özelliklerini anlatacak kadar bizlere vakit ayırmıyorlar. Okullara geldiklerinde 1’er saat sınıflara girip gidiyorlar; bürolarına gittiğimiz de ise çoğu zaman yerlerinde biz bulamıyoruz onları” (N:2/4-5-6) şeklinde ifade etmiştir.

A, B, C, I, O, Ö, R ve S öğretmenleri gelişim özellikleri bakımından müfettişlerden beklentilerinin olmadığını söylemişler ve Öğretmen A, B, C, I, Ö, R ve S “Beklentim yok” (A:2/21), şeklinde ifade etmiştir.

D ve E öğretmenlerinin ifadelerinden müfettişlerin öğrenciler arasındaki bireysel farklılıklar konusunu eğitim ortamına taşıma sorunu görülmektedir. Her çocuk bir bireydir ve hepsinin gelişim özellikleri birbirinden farklıdır. Aynı soruya her öğrenci aynı yanıt veremez; her öğrencinin algılama, yorumlama ve tepkide bulunması farklıdır.

Öğretmen F ve N’nin ifadelerinden, müfettişlerden öğrencilerin gelişim özellikleri ile ilgili kaynaklar (kitap, araştırma örnekleri, cd. ler) sunmalarını bekledikleri anlaşılmaktadır.

F, G, J, İ, P, K ve M öğretmenleri öğrencilerin gelişim özellikleri ile ilgili konferanslar ve seminerler düzenlemelerini beklediklerini bildirmişlerdir.

Öğretmenlerin, müfettişlerden öğrencilerin gelişim özelliklerine ilişkin konferans ve seminer beklentileri vardır. Müfettişler bu konuda konferanslar vererek, öğretmenlerin bilgilerini güncellemelerini sağlamalıdır.

Öğretmen H her öğrenciye uygun yöntem-teknik; araç-gereç kullanımı konusunda beklentide bulunması her öğrencinin hazırbulunuşluğunun, bilişsel, duyuşsal, psikomotor özelliklerinin farklı olduğuna vurgu yapmaktadır. Teftişin genel amaçlarına uygun olarak; öğretim araç-gereçlerinin sağlanmasında ve kullanılmasında müfettişler öğretmenlere yardımcı olmalıdır (Tebliğler Dergisi, 2508). O halde Öğretmen H araç- gereç konusunda rehberlik beklediğini belirttiğine göre müfettişlerin bu konuda rehberlik işlevini yerine getirmede sorun olduğu anlaşılmaktadır.

Öğretmen M, ders kitaplarındaki etkinliklerin az oluşundan ve bundan dolayı bu etkinliklerin tüm öğrencilere hitap etmediğini belirtmiştir. Gelişim özellikleri bakımından her öğrenciye hitap edecek örnek etkinliklerin öğretmenlere sunulmasını müfettişlerden beklediğini bildirmiştir.

Wiles (1967) ‘e göre müfettişin görevi “...iletişim kurma, insanların birbirini dikkate almalarını sağlamadır.” (Aydın, 1986: 6). Seçkin (1978: 165-166) yaptığı araştırmasında, müfettişlerle öğretmenler arasında iletişim boşluğu bulunduğunu, bu yüzden öğretmenlerin, müfettişlerin öğüt ve görüşlerini sessizce kabul ettiklerini belirtmiştir.

Öğrenci-öğretmen iletişimine ilişkin öğretmenlerin müfettişlerden kendilerine zaman ayırma konusunda beklentileri bulunmaktadır. Oysa, müfettişler tarafından sınıf öğretmenlerine eğitim ortamında yeterli zaman ayrılmayışı müfettişlerin nicelik bakımından yeterli olmadığı şeklinde açıklanabilir.

Sonuç olarak;

“Sınıf öğretmeni, öğrencilerin fiziksel, sosyal, bilişsel, dil, duygusal, kültürel gelişimine ait düzeyini; öğrenme biçimlerini, güçlü ve zayıf yönlerini; ilgi ve gereksinimlerini bilmelidir”(http://otmg.meb.gov.tr/belgeler/otmg/Yeterlikler.doc .tarih 09.11.2008).

“Okullarda yapılan eğitim öğretim etkinliklerinde başarılı olabilmek için öğrencilerin gelişim ve öğrenme biçimindeki farklılıkların ve bunları etkileyen faktörlerin iyi bilinmesi ve öğrencilerin bu yönlerden iyi tanınması gerekir. Bu nedenle, her öğretmenin öğrencilerin gelişim ve öğrenme özelliklerini, bunları etkileyen faktörleri tanıması konularında gereken yeterliklere sahip olması ve uygulamada bunları göstermesi gerekir” (<http://www.cagdasagitim.org/eylulhht.htm.tarih.15.03.2009>).

Oysa müfettişlerin teftiş esnasında öğretmenlere öğrencilerin gelişim özellikleri hakkında rehberlik yapması gerekmektedir ve yukarıda açıklanan özellikleri kazandırmada öğretmenlere rehberlik yapmalıdır

4.1.3. TEMA : Sınıf Öğretmenlerinin Öğrenciye Değer Verme Konusuna İlişkin Müfettişlerden Rehberlik Beklentileri

Öğretmenlere sorulan “ Öğrencilere değer verdiğinizizi (adil olma, insana saygı, insan sevgisi, eşitlik, insan hak ve özgürlükleri vb.) gösterme konusunda

müfettişlerden beklentileriniz nelerdir?” sorusuna ilişkin görüşler aşağıda kod başlıklar halinde verilmiştir.

4.1.3. TEMA : Sınıf Öğretmenlerinin Öğrenciye Değer Verme Konusuna İlişkin Müfettişlerden Rehberlik Beklentileri

a) Sınıf Öğretmenlerinin Öğrenciye Değer Verme Hakkında Öğrencilere Yaklaşım Konusuna İlişkin Rehberlik Beklentileri

b) Sınıf Öğretmenlerinin Öğrenciye Değer Verme Konusunda Örnek Davranışlar Göstermeye İlişkin Rehberlik Beklentileri

a) Sınıf Öğretmenlerinin Öğrenciye Değer Verme Hakkında Öğrencilere Yaklaşım Konusuna İlişkin Rehberlik Beklentileri

Öğretmen D, I ve G öğrenciye değer verdiğini gösterme konusunda müfettişlerden öğrencilerle ilgilenmelerini, öğrencilerle ilgili çalışmalarda destek olmalarını beklediklerini belirtmektedirler. Konuyla ilgili Öğretmen D ve I görüşünü “...Okullara geldiklerinde öğrencilerle daha çok vakit geçirmelerini ve onları dinlemelerini beklerim” (I:3/32-33) şeklinde belirtmiş ve yine Öğretmen G “Öğrencilere değer verme konusunda öğrenci meclisi çalışmalarına destek vermelerini istiyorum” (G:3/28-29) şeklinde görüş bildirmiştir.

Öğretmen C, F “Her çocuğa aynı şekilde davranılmıyor bunu bilmelerini beklerim” (C:3/19) şeklinde açıklama getirmiştir.

Öğretmen H öğretmenlerin hangi durumlarda nasıl davranılması gerektiği konusunda rehberlik yapmaları konusunda müfettişlerden beklentisini “Öğrencilerin özsayıgılarını geliştirme konusunda yapılacak çalışmalar ile ilgili öğretmen tutumlarının nasıl olması gerektiği konusunda bilgilendirmelerini isterim” (H:3/30-31) şeklinde belirtmiştir.

Öğretmen J öğrencilere değer verdiğinizi gösterme konusunda kitap, doküman konusunda beklentisinin olduğunu belirtmektedir ve görüşünü “...Öğrencilere saygınlık kazandırma da sınıf içi etkinlikler, oyunlar konusunda kaynaklar göstermelerini beklerim” (J:3/38-39), şeklinde belirtmiştir.

b) Sınıf Öğretmenlerinin Öğrenciye Değer Verme Konusunda Örnek Davranışlar Göstermeye İlişkin Rehberlik Beklentileri

Öğretmen I, J, İ, K, M, N ve R öğrencilere değer verildiklerini göstermeye

ilişkin müfettişlerden örnek davranışlar, öğretmenlere değer verdiklerini gösterme konularında beklentilerinin olduğunu belirtmektedirler. Öğretmen I görüşünü “Öğrencilere değer verme konusunda bizlere örnek olmalılar” (I:3/32-33) şeklinde ifade etmiştir ve Öğretmen J görüşünü “Değer verme konusunda ilk olarak müfettişin çocukların gözünde değerli görülen öğretmenlere değer verdiklerini sezdirmelerini beklerim” (J:3/36-37), Öğretmen İ, K, M, N ve R “Öğrencilere değer verme konusunda örnek davranışlar sergilemelerini beklerim. Öncelikle çocukların önünde ve tek iken bize değer verdiklerini göstermeliler ki bizler de onlardan örnek alarak bu tip davranışları çocuklarımıza sergilemeliyiz. Öğrencilere saygınlık kazandırmada ve birey olduklarını göstermede müfettişler iyi bir model olmalılar” (K:3/40-41-42-43-44) şeklinde ifade etmiştir.

Öğrencilere değer verdiklerini gösterme konusunda müfettişlerden beklentileri olmadığını Öğretmen A, B, L, Ö, P ve S “Beklentim yok” (A:3/17), Öğretmen E “Öğrencilere verilen değer konusunda müfettişin öğretmenlere verebileceği herhangi bir şey olduğunu düşünmüyorum. Eğer öğretmen öğrencilerine karşı adil olamıyorsa onlar arasında eşitliği sağlayamıyorsa müfettişin bu durumda gösterebileceği bir yol yoktur” (E:3/23-24-25) şeklinde görüş bildirmiştir.

Müfettişlerin, öğretmenlere, öğrencilere değer verme konusunda rehberlik yapmaları beklenir. Oysa 6 öğretmenin (A, B, L, Ö, P ve S) müfettişlerin bu konuda öğretmenlere verebileceği bir şey olmadığını ifade etmesi dikkat çekicidir.

Öğretmen I, J, İ, K, M, N ve R müfettişlerin, değer verme konusunda kendilerine örnek olmalarını, değer vermelerini beklemektedir. Sınıf öğretmenlerinin ifadelerinden öğrencilere değer vermede, değer verdiğini göstermede rehberliğe ve müfettişler tarafından takdir görmeye ihtiyaçları olduğu anlaşılmaktadır. Müfettişlerden, bu yönde örnek davranışlar göstermesi beklenir.

Sonuç olarak;

“Eğitim süreci içinde öğrenciye sağlanan yaşam koşulları insancıl olmalıdır. Hiçbir öğrenciye insan haysiyetiyle bağdaşmayacak ceza verilmemeli, herhangi bir muamele yapılmamalıdır. Okullar öğrencilerin mutlu, sağlıklı ve özgür bir biçimde yaşayarak kendilerini gerçekleştirdikleri yerler olmalıdır. Öğretmen-öğrenci ilişkilerinde tehdit ve korkunun yerini sevgi ve saygı ilişkisi almalıdır. Öğrencinin; azarlayan, bağırarak ; notu tehdit amaçlı kullanan, ceza veren, öğrencisini

sevmeyen, döven öğretmeni sevmesi mümkün değildir. Tehdit, ceza, korku yaptırımlı eğitim ortamında sağlıklı bir öğrenmenin gerçekleşmesi mümkün değildir” (Bilgen, 1994, s.23-24).

4.1.4. TEMA: Sınıf Öğretmenlerinin Demokratik Bir Eğitim Ortamı Oluşturmaya İlişkin Müfettişlerden Rehberlik Beklentileri

Öğretmenlere sorulan “ Öğrenciler için demokratik bir eğitim ortamı oluşturmada müfettişlerden beklentileriniz nelerdir? sorusuna ilişkin görüşler aşağıda alt kod başlıklar halinde verilmiştir.

4.1.4.TEMA : Sınıf Öğretmenlerinin Demokratik Bir Eğitim Ortamı Oluşturmaya İlişkin Müfettişlerden Rehberlik Beklentileri

a)Sınıf Öğretmenlerinin Demokratik Bir Eğitim Ortamı Oluşturma Konusunda İstenmeyen Davranışları Çözme Yöntemlerine İlişkin Rehberlik Beklentileri

b) Sınıf Öğretmenlerinin Demokratik Bir Eğitim Ortamı Oluşturma Konusunda İnsan Hakları ve Demokrasiyi Yaşantıya Dönüştürmeye İlişkin Rehberlik Beklentileri

c) Sınıf Öğretmenlerinin Demokratik Bir Eğitim Ortamı Oluşturma Konusunda Müfettişlerin Rehberlik Esnasındaki Tutumlarına İlişkin Beklentileri

Öğretmenler sınıf ortamında istenmeyen davranışlarla karşılaştıklarını, bunların çözümünde müfettişlerden toplantılar yapmalarını, istenmeyen davranışların söndürülmesinde kendilerinin kullandıklarından farklı olarak hangi yöntemlerin kullanılabileceği, öğretmenlerin istenmeyen davranışlarla karşılaştıklarında nasıl davranmaları gerektiği konusunda örnek davranışlar sergilemelerini ve çözüm önerileri getirmelerini beklediklerini belirtmişlerdir.

a) Sınıf Öğretmenlerinin Demokratik Bir Eğitim Ortamı Oluşturma Konusunda İstenmeyen Davranışları Çözme Yöntemlerine İlişkin Rehberlik Beklentileri

Öğretmen E “Sınıfta istenmeyen davranışlar öğretmen tarafından engellenemiyorsa, farklı hangi yöntemleri kullanabileceği konusunda yardımcı

olmalarını beklerim” (E:4/48-49) şeklinde görüş belirtmiştir.

Öğretmen H görüşünü “İstenmeyen davranış gösteren, hiperaktif olan, davranış bozukluğu yaşayan öğrencilerin kontrolü ve onların kazanılması için uygun olan öğretmen davranışları konusunda öğretmenleri bilgilendirmelerini beklerim” (H:5/5-6-7) şeklinde ifade etmiştir.

Öğretmen I, J, L, N, Ö ve R “Sınıfta istenmeyen bir davranış olduğunda müfettişlerden bu konu ile ilgili örnek olaylar anlatmalarını ve sınıfıma gelip bu problemi birlikte çözmeyi isterim” (I:5/8-9) şeklinde görüş bildirmişlerdir.

Öğretmen İ “... İstenmeyen davranışların bazıları ortaktır, birçok sınıfta meydana gelmektedir. Bu yüzden öğretmenlerden anket yoluyla istenmeyen davranışları toplamaları ve bunların hepsine seminerler yoluyla çözümler sunmaları” (İ:5/10-11-12-13) şeklinde görüş bildirmiştir.

Öğretmen F ve K görüşünü “İstenmeyen davranışlar konusunda karşılaşılan sorunlar ile ilgili sorun çözücü uygulamalar sunmalarını beklerim” (F:5/1-2), Öğretmen G “Sınıfta istenmeyen davranış görüldüğünde öğrenci psikolojisi ile ilgili bilgiler vermelerini beklerim” (G:5/3-4) şeklinde belirtmiştir.

Öğretmen A “Dar bölge toplantılar ile öğretmenler arası birebir toplantı yapmaları” (A:4/44) şeklinde açıklama getirmiştir.

B, C, D, M ve P öğretmenleri sınıfta istenmeyen davranışlarla karşılaştığında bunun çözümü için müfettişlerden beklentilerinin olmadığını “Beklentim yok” (B:4/ 45) şeklinde ifade etmişlerdir.

b) Sınıf Öğretmenlerinin Demokratik Bir Eğitim Ortamı Oluşturma Konusunda İnsan Hakları ve Demokrasiyi Yaşantıya Dönüştürmeye İlişkin Rehberlik Beklentileri

Öğretmen E, K, Ö müfettişlerden insan hakları ve demokrasiyi günlük hayata aktarmada yardımcı olmalarını ve bu aktarma işinin nasıl yapılacağı konusunda iyi bir model olmalarını beklediklerini belirtmişlerdir. Öğretmen E, K “Öğrencilere insan hakları ve demokrasiyi günlük yaşamlarına nasıl aktarmaları konusunda yardım etmeliler” (E:5/44-45) şeklinde görüş bildirmiştir. Öğretmen Ö “İnsan haklarını ve demokrasiyi yaşam biçimine çevirmede öncelikle müfettişlerin iyi bir model olmalarını, sınıf ortamında öğrencilerin yanında öğretmeni olumsuz

eleştirmemelerini beklerim” (Ö:6/12-13-14) şeklinde açıklama getirmiştir.

Öğretmen L haklarını savunmada söz hakkı verilmediğini ve dolayısıyla da çocuklara da söz hakkı verilmediğini, her ikisine de söz hakkı verilmesi gerektiğini konusunda müfettişlerden beklentilerinin olduğunu belirtmiştir.

Öğretmen L “Eğitim ortamında insan haklarını çocuklara kendimiz vermeye çalışıyoruz. Demokrasi ile ilgili çeşitli çalışmalar, sosyal faaliyetler ile karşılaştığımızda biz öğretmenlere söz hakkı verilmiyor ki öğrenciye verilsin. Öğrencilere bu konuda söz hakkı verilmesi çok zor, önce öğretmene verilmeli” (L:6/5-6-7) şeklinde görüş belirtmiştir.

A, B, C, D, F, G, H, I, İ, J, M, N, O, P, R ve S öğretmenleri eğitim ortamında insan haklarını ve demokrasi ilkelerini yaşam biçimine dönüştürmede müfettişlerden beklentilerinin olmadığını “Sınıfta insan haklarını ve demokrasiyi hayata geçirmede müfettişlerden beklentim yok” (G:5/47) şeklinde ifade etmişlerdir.

Öğretmen G ve J müfettişlerden demokratik ortam nedir, önce bunu açıklamalarını ve demokratik bir eğitim ortamı oluşturmada örnek çalışmalar sunmalarını beklediklerini belirtmişlerdir.

Öğretmen G “Sınıfta demokratik bir ortam oluşturmada örnek çalışmalar sunmalarını” (G:4/21), Öğretmen J “İlk olarak demokratik ortam kavramını açıklamalarını daha sonra da uygulamalı örnekler sunmaları” (J:4/28) şeklinde açıklama getirmiştir.

Öğretmen H müfettişlerden demokratik bir eğitim ortamı hazırlamada öğretmen tutumu konusunda beklentilerinin olduğunu dile getirmiştir. Öğretmen H “Demokratik bir anlayışın kazandırılmasında öğretmen tutumu nasıl olmalıdır? Aynı zamanda fazla demokratik bir ortamın öğretmen otoritesi açısından zararları olabilir mi? Bu dengenin kurulmasında öğretmenleri izleyecekleri yollar hakkında bilgilendirmelerini isterim”(H:4/22-23-24) şeklinde görüş bildirmiştir.

Öğretmen P ve I müfettişlerden demokratik bir eğitim ortamı oluşturma konusunda öğretmenlere güzel bir model olmalarını beklediklerini belirtmiştir. Öğretmen P görüşünü “Demokratik bir ortam oluşturmada müfettişlerin öncelikle öğretmenlere güzel bir model oluşturmalarını beklerim” (P:4/38-39) şeklinde ifade etmiştir.

c) Sınıf Öğretmenlerinin Demokratik Bir Eğitim Ortamı Oluşturma Konusunda Müfettişlerin Rehberlik Esnasındaki Tutumlarına İlişkin Beklentileri

Öğretmen D demokratik eğitim ortamı oluşturmada müfettişlerin ön yargılı olmamalarını beklediğini belirtmiştir. Öğretmen D “Sınıfıma girerken ön yargılı olmamalarını; öğretmenlere binanın temeli gözüyle bakmalarını, bizden beklediklerini bize uygulamalı olarak göstermelerini bekliyorum” (D:4/17-18) şeklinde açıklama getirmiştir.

Öğretmenler demokratik bir eğitim ortamı oluşturmada müfettişlerden beklentilerinin olmadığını ve bu konuya ilişkin görüşlerini öğretmen A, B, C, E, F, K, N, O, Ö, R ve S “Beklentim yok” (A:4/13); Öğretmen L “Demokratik bir eğitim ortamı oluşturmada herhangi bir problemle karşılaşmıyoruz. Bazen velilerin bazen dışarıdan gelen baskıların sonucunda bazı problemler çıkıyor. Bunlarda okul idaresi ve müfettişler ile işbirliği içerisinde çözülebiliyor. Bunun dışında demokratikleşme konusunda bir sıkıntımız yok” (L:4/30-31-32-33), Öğretmen M “Demokratik bir eğitim ortamı oluşturmada herhangi bir problemle karşılaşmadım” (M:4/34) şeklinde belirtmiştir.

12 öğretmen demokratik bir eğitim ortamı oluşturmada müfettişlerden karşılaştıkları istenmeyen davranışların çözümü için toplantılar düzenlemelerini, derslerde kullanabilecekleri farklı yöntemler önermelerini ve örnek davranışlar sergilemelerini beklediklerini ifade ederken 5 öğretmenin ise demokratik eğitim ortamı oluşturmada müfettişlerden beklentilerinin olmadığını düşündürücüdür.

Öğretmen I, J, L, Ö ve R sınıfta meydana gelen istenmeyen davranışların çözümünde müfettişlerin uygun çözüm yolları hakkında rehberlik yapmalarını istemektedir.

5 öğretmenin, demokratik eğitim ortamı oluşturmada müfettişlerden beklentisinin olmaması dikkat çekicidir.

4 öğretmen, müfettişlerin insan hakları ve demokrasiyi günlük hayata aktarmada yardımcı olmalarını, öğretmenlere model olmalarını beklemektedir. 16 öğretmenin insan hakları ve demokrasiyi günlük hayata aktarmada müfettişlerden beklentilerinin olmaması düşündürücüdür.

Bir sınıf öğretmeni müfettişlerin sınıfa girerken ön yargılı olmamalarını beklediğini ifade ederken; 16 sınıf öğretmeni müfettişlerden beklentisinin olmadığını

belirtmiştir. Bu durum düşündürücüdür. Sınıf öğretmenlerinin beklentilerinin yüksek olduğu; fakat müfettişlerden bu beklentiler doğrultusunda rehberliğin yeterli bulunmadığı, bu açığı sınıf öğretmenlerinin kendi yöntem ve teknikleriyle kapatmaya çalıştıkları düşündürücüdür.

Sonuç olarak;

“Öğretim ve öğrenme etkinliklerinden beklenen verimin elde edilebilmesi için öğrencilerin kendilerini güven içinde hissettiği, ünite ve konuların işlenmesine bireysel ve grup olarak aktif şekilde katıldığı; anlamlı, etkili ve kalıcı öğrenmenin olduğu bir öğrenme ortamı oluşturmak ve bu ortamdaki etkinlikleri iyi bir şekilde yönetmek gerekir. Bu nedenle her öğretmenin öğretim ve öğrenme etkinliklerini iyi bir şekilde yönetebilmesi için gereken yeterliklere sahip olması ve uygulamada bu yeterlikleri göstermesi gerekir”
(<http://www.cagdasegitim.org/eylulhht.htm>. tarih. 15.03.2009).
Bu yeterliklere sahip olması için müfettişlerin öğretmenlere rehberlik yapması beklenir.

4.1.5. TEMA : Sınıf Öğretmenlerinin Eğitim Hakkının Kullanılmasına İlişkin Müfettişlerden Rehberlik Beklentileri

Öğretmenlere sorulan “eğitim hakkı konusunda müfettişlerden ne tür rehberlik yapmalarını beklersiniz?” sorusuna ilişkin görüşler aşağıda kod başlıklar halinde verilmiştir.

4.1.5.TEMA : Sınıf Öğretmenlerinin Eğitim Hakkının Kullanılmasına İlişkin Müfettişlerden Rehberlik Beklentileri

a)Sınıf Öğretmenlerinin Eğitim Hakkı Konusunda Öğretmenlerin Bilgilendirilmesine İlişkin Rehberlik Beklentileri

b)Sınıf Öğretmenlerinin Eğitim Hakkı Konusunda Özel Eğitim Gerektiren Bireylere İlişkin Rehberlik Beklentileri

c)Sınıf Öğretmenlerinin Eğitim Hakkı Konusunda Özürlü Çocuklarla Normal Çocukların Bir Arada Olmasıyla Ortaya Çıkan Sorunlara İlişkin Rehberlik Beklentileri

d)Sınıf Öğretmenlerinin Eğitim Hakkı Konusunda Kaynaştırma Öğrencileriyle Yaşanılan Sorunlara Uygun Çözümlere İlişkin Rehberlik Beklentileri

a) Sınıf Öğretmenlerinin Eğitim Hakkı Konusunda Öğretmenlerin Bilgilendirilmesine İlişkin Rehberlik Beklentileri

Öğretmen G, B, C, N ve O kaynaştırma öğrencisi olan veli ve öğretmenlerin bilgilendirilmesi konusunda beklentilerinin olduğunu belirtmiştir. Bu konuda Öğretmen G görüşünü “Kaynaştırma öğrencileri bulunan öğretmen ve velilere için özel alt sınıflar hakkında bilgi vermelerini beklerim” (G:7/13-14) şeklinde, Öğretmen I “Kaynaştırma öğrencisi bulunan öğretmenlerle BEP uygulamasını birlikte yapmalarını isterim” (I:7/21-22) şeklinde belirtmiştir.

Öğretmen M ve L kaynaştırma öğrencisi bulunan öğretmen ve veliye müfettişin yardım etmesi gerektiği konusunda beklentilerinin olduğunu belirtmiştir. Öğretmen M “Kaynaştırma öğrenciler mutlaka sınıfta problem yaratıyor. Veli-öğretmen-müfettiş işbirliği içerisinde öğrencinin davranışlarına çözüm bulunmalı. Bazı aileler çocuğundaki problemi kabul etmiyor. Müfettişler velilerle ve öğretmenlerle ortak görüşmeler yapmalı; seminerler sunmalı” (M:7/43-44-45-46) şeklinde görüş bildirmiştir.

b)Sınıf Öğretmenlerinin Eğitim Hakkı Konusunda Özel Eğitim Gerektiren Bireylere İlişkin Rehberlik Beklentileri

Öğretmen C, N ve O müfettişlerden özel eğitim gerektiren çocuklara özel eğitim şansı verilmesi gerektiği, onlara farklı eğitim ortamı sağlamaları ve gerekli durumlarda çözüm önerileri sunmaları konusunda beklentilerini belirtmiştir. Öğretmen C “... O çocuklara özel eğitim şansı verilmesi gerektiğini ve onların farklı ortamda eğitim görmelerini sağlamak için bunu resmi kurumlara iletmelerini istiyorum” (O:7/49-50-51), Öğretmen K “Özürlü çocuklarla normal çocukların aynı eğitim ortamında bulunması konusunda müfettişlerin konuyla ilgili donanımlı olmalarını ve herhangi bir sorun yaşandığında bize sonuç getirecek çözümler sunmalarını beklerim” (K:7/32-33-34) şeklinde görüş bildirmiştir.

Öğretmen D ve F özürlü ve normal çocukların bir arada olduğu eğitim ortamında yaşanan sorunları gerekli kurumlara iletmesi gerektiği konusunda müfettişlerden beklentileri olduğunu belirtmiştir. Öğretmen D görüşünü “Özürlü ve normal çocukların bulunduğu sınıfta görülen olumsuzlukları gerekli kurumlara iletmesi ve bu kurumların gereken önemi göstermelerini sağlamalı ve bu tür

çocuklara daha ciddi bakmalarını sağlamalarını beklerim” (D:7/6-7-8) şeklinde ifade etmiştir.

c) Sınıf Öğretmenlerinin Eğitim Hakkı Konusunda Özürlü Çocuklarla Normal Çocukların Bir Arada Olmasıyla Ortaya Çıkan Sorunlara İlişkin Rehberlik Beklentileri

Öğretmen H, İ ve J normal çocukların zaman zaman özürlü çocukları dışladıkları ve öğretmenlerin özürlü çocuklara yeteri kadar zaman ayıramadıklarını belirterek bu konuda müfettişlerden yardımda bulunmalarını beklediklerini belirtmişlerdir. Öğretmen H bu konuda “Kaynaştırma eğitimi alan çocuklar bilişsel ve sosyal açıdan yaşlılarına uyum sağlayamıyor. Yaşlıları tarafından kabul edilmiyor, dışlanabiliyorlar. Ayrıca öğretmen açısından özel ilgi gösterilmesi ve zaman ayrılması gerektiği için de kısıtlı vakitler ayrılabilen bu öğrencilere yeteri kadar ilgi gösterilemiyor. Bu konu da neler yapılabilir, müfettişlerden beklentim budur?” (H:7/15-16-17-18-19-20) şeklinde açıklama getirmiştir.

d) Sınıf Öğretmenlerinin Eğitim Hakkı Konusunda Kaynaştırma Öğrencileriyle Yaşanılan Sorunlara Uygun Çözümlere İlişkin Rehberlik Beklentileri

Öğretmen Ö ve P müfettişlerden özürlü çocuklarla yaşanan sorunlarda çözüm önerileri sunmalarını beklediklerini belirtmiştir. Öğretmen Ö ve P “Kaynaştırma öğrencilerle bir sorun yaşadığımızda bu sorunu çözmek için neler yapabiliriz?” (Ö:8/1) şeklinde görüş belirtmiştir. Öğretmen A ve E özürlü çocuklara yapılacak çalışmalar konusunda müfettişlerden rehberlik yapmalarını beklediklerini belirtmiştir. Öğretmen A ve E görüşünü “Öğrenciye yapılacak çalışmaların detayı konusunda ve sınıf içerisinde karşılaşılan sorun ile ilgili örneklerle detaylı rehberlik yapmalılar” (A:7/1-2) şeklinde ifade etmiştir.

Öğretmen D, E, H, İ, J, M, N Ö ve R herhangi bir dersi sınıf dışında öğrenmiş öğrenciler için uygulanacak etkinlikler konusunda müfettişlerden beklentilerinin olduğunu belirtmiştir. Öğretmen D görüşünü “Bulunduğu sınıfın bir üst seviyesini gösteren çocuklarla karşılaştığımızda çözümlere doğru veya yanlış; eksik ve tamam gibi rehberlik etmelerini beklerim” (D:8/22) şeklinde, Öğretmen E görüşünü “Herhangi bir dersi sınıf dışında öğrenmiş bir öğrenci sınıf ortamında o

öğrencinin sıkılmaması için, öğretmene yardımcı olabilmesi için neler yapması gerektiği konusunda rehberlik yapabilir” (E:8/24-25-26) şeklinde, Öğretmen H, İ, J, M, N Ö ve R görüşünü “Özellikle dershaneye giden çocuklar konuları önceden öğrenmiş oluyorlar. Sınıfta işlenen konuya ilgisiz kalabiliyor, etrafını rahatsız edebiliyorlar. Bu öğrenciler için ne tür ek çalışmalar planlanabilir?” (H:8/30-31-32) şeklinde, öğretmen K görüşünü “...Mesleğe yeni başlamış arkadaşlar adına bu tip sorunlarla ilgili müfettişlerin ek etkinlikler hazırlamalarını beklerim” (K:8/38-39-40) şeklinde belirtmiştir.

Öğretmen P herhangi bir dersi sınıf dışında öğrenmiş öğrenciler için müfettişlerden örnek olaylar sunmalarını beklediklerini belirtmiştir. Konuya ilişkin Öğretmen “Herhangi bir dersi sınıf dışında öğrenmiş öğrenciler için konuya uygun örnek olaylar sunmalarını beklerim” (P:9/1-2) şeklinde açıklama getirmiştir.

A, B, C, F, G, I, K, L, O ve S öğretmenleri herhangi bir dersi sınıf dışında öğrenmiş bir öğrenciye sınıf içerisinde diğer öğrencilerden farklı olarak neler yapılabileceği konusunda müfettişlerden beklentilerinin olmadığını A, B, C, F, G, I, L, O ve S öğretmeni “Beklentim yok” (A:8/ 19) şeklinde görüş belirtmiştir.

Öğretmen B, G, E, F, N, O ve S müfettişlerden her bireyin eğitim hakkına sahip olduğu konusunda toplumu bilinçlendirmelerini beklediklerini belirtmiştir. Öğretmen B görüşünü “Ülke genelinde her bireyin bu hakka sahip olduğu bilincini yerleştirmelerini bekliyorum” (B:6/20), Öğretmen E “... çocuğunu okula göndermeyen velilere neler yapılması gerektiği hakkında öğretmenlere rehberlik yapılmalı”(E:6/23-24-25) şeklinde belirtmiştir.

Öğretmen İ müfettişlerden eğitim hakkı konusunda herkesi bilinçlendirmek için toplantılar düzenlemelerini beklediğini belirtmiştir. Öğretmen İ “İlk olarak bütün bireylerin eşit şartlarda aynı eğitim hakkına sahip oldukları konusunda herkesi bilinçlendirecek toplantılar düzenlemeliler” (İ:6/31-32) şeklinde açıklama getirmiştir.

Öğretmen M müfettişlerden okulların sahip olduğu imkanlar açısından aradaki dengeyi sağlamalarını beklemektedir. Öğretmen M “Eğitim hakkı konusunda okullar arasında uçurumlar var. Bazı okullar çok şanslı bazıları ise şanssız. Bahçesi büyük-küçük, kendisine kaynak sağlayabilen-sağlayamayan, bulunduğu sosyal çevre gelişmiş-gelişmemiş bu dengeyi müfettişler farklı yollardan sağlayabilirler” (M:6/36-37-38) şeklinde görüş belirtmiştir.

A, C, D, H, I, J, K, L, Ö, P ve R öğretmenleri eğitim hakkı konusunda müfettişlerden rehberlik beklentilerinin olmadığını “Eğitim hakkı konusunda beklentim yok. Bu konuda hiç sorun yaşamadım” (A:6/19) şeklinde ifade etmişlerdir.

Herkes eğitim hakkına sahiptir. Hiç kimse, hiçbir sebeple, eğitim hakkından yoksun bırakılamaz” (Bilgen, 1994:9). Özürlü olsun olmasın her çocuk okula gitmek ve kendine sunulan eğitim hakkından yararlanmak durumundadır. Özürlü öğrencisi bulunan öğretmenlere, müfettişlerin özürlü öğrencilerin özellikleri hakkında rehberlik yapması; başka bir deyişle özürlü öğrencilerin diğer öğrenciler gibi eğitim hakkına sahip olduğunu anlatması beklenir.

Öğretmen D ve F’nin özürlü çocuklarla normal çocukların bir arada olduğu eğitim ortamında sıkıntılar yaşandığını ve özürlü çocuklarla gerekli kurumların ilgilenmesini istemesi; öğretmenlere özürlü öğrencilerle ilgili yeteri kadar rehberlik yapılamadığı anlaşılmaktadır.

Öğretmen M özürlü öğrencilerin sınıfta problem yarattığı, öğretmen-müfettiş işbirliği içerisinde özürlü öğrencilerin sıkıntılarına çözüm bulunması gerektiğini belirtmiştir. Bu tür sorunlara müfettişlerin uygun çözüm yolları getiremedikleri; öğretmenlerle bir araya gelemedikleri, öğretmen görüşlerinden anlaşılmaktadır.

Sınıf öğretmenlerinin, müfettişlerden özürlü çocuklarla sınıf içinde yaşanan sorunlar hakkında çözüm yolları sunmalarını bekledikleri sonucuna ulaşılmıştır. Bu bulgudan sınıf öğretmenlerinin sınıf içerisinde özürlü çocuklarla ilgili sorunlar yaşadığı, bu yönde rehberlik bekledikleri açıktır.

4.1.6. TEMA : Sınıf Öğretmenlerinin Öğrencilerin Bireysel Farklılıklarına İlişkin Müfettişlerden Rehberlik Beklentileri

Öğretmenlere sorulan “Öğrencilerinizde bireysel farklılıklara ilişkin bir sorunla karşılaştığınızda müfettişlerden ne tür rehberlik yapmalarını beklersiniz?” sorusuna ilişkin görüşler aşağıda alt kod başlıklar halinde verilmiştir.

Sınıf Öğretmenlerinin Öğrencilerin Bireysel Farklılıklarına İlişkin Rehberlik Beklentileri

Öğretmen D, F müfettişlerden bireysel farklılıklarla ilgili bir sorunla

karşılaşıldığında sorunun kaynağı hakkında rehberlik yapmalarını beklediklerini belirtmişlerdir. Öğretmen D ve F “Bireysel farklılıklar ile ilgili bir sorunla karşılaştığımızda bu sorunun nereden kaynaklandığı konusunda rehberlik etmelerini ve konuyla ilgili örnekler sunmalarını beklerim” (D:9/11-12) şeklinde ifade etmiştir.

Öğretmen E, G , K, M, N ve S müfettişlerden bireysel farklılıklar konusunda öğretmenlerin bilgilendirilmesi ve öğretmenlerin bilgilerini canlı tutmaları için seminer vermeleri konusunda beklentilerinin olduğunu belirtmişlerdir. Bu konuya ilişkin Öğretmen E “Bireysel farklılıkların en aza indirilmesi konusunda rehberlik yapmalarını beklerim” (E:9/13), Öğretmen G , K, M “Öğrencilerde bireysel farklılıklara baktığımızda yaş gruplarına göre çocukların psikolojik-duyuşsal alanda öğretmenlerin bilgilerini canlı tutacak periyodik aralıklarla seminerler vermelerini beklerim” (G:9/16-17-18) buna ek olarak Öğretmen N ve S görüşünü “...bu seminerler sözel olarak geçilmemeli, örnek olaylar ile örneklendirilmeli aynı zamanda bu seminerler kısa zaman aralıklarla her yıl tekrarlanmalı” (N:9/37-38-39) şeklinde görüş bildirmiştir.

Öğretmen İ, K, S “Sınıfta her öğrenciye yönelik çalışmada bulunulduğu zaman çok geride kalındığı ve bütün öğrencilerin her özelliklerine hitap edilemediği bir gerçektir. Dersler işlenirken bireysel farklılık tamamen nasıl ortadan kaldırılacağı konusunda öğretmenlerin bilgilendirilmesi ve çeşitli örnek olaylarla bunları sunmalarını isterim” (İ:9/21-22-23-24) şeklinde açıklama getirmiştir.

Öğretmen L müfettişlerden etkinlikleri başarma düzeyleri konusunda beklentilerinin olduğunu belirtmiştir. Öğretmen L konuya ilişkin görüşünü “...Her öğrenciden aynı etkinliği aynı düzeyde başarmalarını nasıl bekleyebiliriz bu konuda yardımcı olmalarını bekliyoruz” (L:9/32-33) şeklinde belirtmiştir.

Öğretmen H müfettişlerden bireysel farklılıklar karşısında öğretmenlerin nasıl davranması gerektiği konusunda beklentilerinin olduğunu belirtmiştir. Konuya ilişkin Öğretmen H görüşünü “Bilişsel anlamda, hazırbulunuşluk açısından birbirinden farklı düzeylerde öğrencilerin bulunduğu sınıflarda öğretmen tüm sınıfa hitap edebilmek için ne tür bir yaklaşımda bulunmalıdır?” (H:10/5-6-7), Öğretmen P görüşünü “Bireysel farklılıklar konusunda her öğrenci için nasıl bir dikkat çekme hazırlanabilir, ders işleniş sırasında nasıl yöntem izlenmelidir” (P:9/42-43) şeklinde ifade etmiştir.

Bireysel farklılıklara ilişkin bir sorunla karşılaştıklarında müfettişlerden beklentilerinin olmadığını Öğretmen A, B, C, I, J, O, Ö ve R “Beklentim yok” (A:9/8) şeklinde görüş belirtmişlerdir.

Öğretmen G, K, M, N ve S bireysel farklılıklar konusunda, müfettişlerden kendilerinin bilgilerini güncelleyebilmeleri için belirli aralıklarla seminerler düzenlemelerini beklediklerini belirtmişlerdir. Sınıf öğretmenlerinin bireysel farklılıklar konusunda rehberlik ihtiyacı ortaya çıkmaktadır. Bu bulgu sınıf öğretmenlerinin seminerlere ihtiyaç duyduklarını göstermektedir.

Öğretmen İ, K ve S’nin sınıfta her öğrenciye yönelik çalışma yapıldığında müfredattan geri kalındığı ve bütün öğrencilerin her özelliğine hitap edilemediği şeklinde ifade kullanması düşündürücüdür.

Program merkezli eğitim, gelenekselliğini hala devam ettirmektedir. Öğretmen, müfredatı yetiştirme ve zamanında bitirme sıkıntısındadır. Müfettişten beklenen, eğitim ortamından aslanan faktörün müfredat değil, öğrenci olduğu konusunda rehberlik yapmasıdır.

4.1.7. TEMA : Sınıf Öğretmenlerinin Öğrencilerin İlgilerini, Dikkatlerini Çekme Ve Onları Güdölemeye İlişkin Müfettişlerden Rehberlik Beklentileri

Öğretmenlere sorulan “Öğrencilerin ilgilerini, dikkatlerini çekme ve onları güdülemede karşılaştığınız sorunlara ilişkin müfettişlerden ne tür rehberlik yapmalarını beklersiniz?” sorusuna ilişkin görüşler aşağıda alt kod başlıklar halinde verilmiştir.

4.1.7. TEMA : Sınıf Öğretmenlerinin Öğrencilerin İlgilerini, Dikkatlerini Çekme Ve Onları Güdölemeye İlişkin Müfettişlerden Rehberlik Beklentileri

a) Sınıf Öğretmenlerinin Öğrencilerin İlgilerini, Dikkatlerini Çekme Ve Onları Güdöleme Konularında Yöntem, Teknik, Araç ve Gereçlere İlişkin Seminer Düzenleme ve Yol Gösterme Beklentileri

b) Sınıf Öğretmenlerinin Öğrencilerin İlgilerini, Dikkatlerini Çekme Ve Onları Güdöleme Konularında Örnek Ders Beklentileri

a) Sınıf Öğretmenlerinin Öğrencilerin İlgilerini, Dikkatlerini Çekme Ve Onları Güdüleme Konularında Yöntem, Teknik, Araç ve Gereçlere İlişkin Seminer Düzenleme ve Yol Gösterme Beklentileri

Öğretmen A, D, F, H, I, İ, J, K, M, N, O, P ve S müfettişlerden araç- gereç konusunda seminer vermelerini beklediklerini belirtmiştir. Konuya ilişkin Öğretmen A “Araç-gereci tanıtıcı, araç-gereç kullanmayı, hangi konularda hangilerinin kullanıldığı, hangi yöntemde hangilerinin kullanılması gerektiği konusunda seminerler düzenlemeliler.”(A:11/4) şeklinde açıklama getirmiştir. Öğretmen R müfettişlerden yöntem teknikler hakkında seminer düzenlemelerini beklediklerini belirtmiştir. Öğretmen R “Yöntem ve teknikler konusunda periyodik aralıklarla zorunlu olmak şartı ile seminerler düzenlenmeli ve bu seminerlerde tüm sınıf seviyesine uygun örnek ders planlarının işlenişi gösterilmeli” (R:12/16-17-18) şeklinde görüş bildirmiştir.

Öğretmen E, L, Ö ve R müfettişlerden araç-gereçlerin tanıtımı ve kullanımı konusunda beklentilerinin olduğunu belirtmişlerdir. Öğretmen E “Teknolojik araçların kullanımında merkezin öğretmen değil öğrenci olması konusunda öğretmene yol göstermelerini beklerim” (E: 11/9-10), Öğretmen L “Araç- gereç konusunda ilk olarak öğretmenlere eğitim verilmeli. Araçların faydaları, zararları, hangi amaçla kullanacağımız konularında müfettişler öğretmenlere rehberlik etmelidir” (L:11/24-25-26), Öğretmen Ö ve R “Araç-gereçlerin kullanımı ile ilgili hizmet içi eğitim kursları açılmalı ve dönem dönem bu kurslara devam edilmesi zorunlu olmalı” (Ö:11/32-33, R:11/35-36), şeklinde görüş bildirmiştir.

Öğretmen E ve L müfettişlerden farklı durumlarda kullanılacak yöntem ve teknikler hakkında kendilerini bilgilendirmelerini beklediklerini belirtmiştir. Öğretmen E görüşünü “Sınıf ortamında ders işlenirken kullanılan yöntem öğrencilere hitap etmiyorsa bu durum müfettişlerle konuşulup öğrenciler için kullanılacak doğru yöntemin nasıl belirleneceği hakkında rehberlik yapmalarını isterim” (E:11/47-48-49) şeklinde, Öğretmen L görüşünü “Gelişen ve değişen yeni programlara uygun yöntem tekniklerin öğretmenlere örneklerle anlatılması lazım” (L:12/9-10) şeklinde belirtmiştir.

Derslerde öğretim yöntem ve teknikler açısından bir sorunla karşılaştıklarında

müfettişlerden beklentilerinin olmadığını Öğretmen B, C, D, H, J, K, N, O, Ö, P ve S “Öğretim yöntem ve teknikleri açısından bir beklentim yok” (B:11/44) şeklinde açıklama getirmiştir.

Öğretmen D ve J “...Elektronik ortamda kolaylıkla iletişimde bulunabilmeyi beklerim” (D:11/7-8) şeklinde açıklama getirmiştir.

Çağdaş teknolojinin araç-gereçlerini eğitim ortamında kullanabilmeye ilişkin müfettişlerden beklentilerinin olmadığını Öğretmen B, C ve G “Beklentim yok” (B:11/5) şeklinde belirtmişlerdir..

Öğretmen A müfettişlerden öğretim yöntem ve teknikleri açısından farklı uygulamaların olduğu örnek cd.ler dağıtmalarını beklediğini belirtmiştir. Öğretmen A “Farklı uygulamaların yapıldığı örnek cd.ler dağıtılmalı” (A:11/43) şeklinde ifade etmiştir.

b) Sınıf Öğretmenlerinin Öğrencilerin İlgilerini, Dikkatlerini Çekme Ve Onları Güdüleme Konularında Örnek Ders Beklentileri

Öğretmen A araç-gereçleri kullanarak örnek ders işlemleri konusunda müfettişlerden beklentileri olduğunu belirtmiştir. Öğretmen A “Örnek ders işlemliler ve okula araç-gereç temininde yardımcı olmalılar” (A:12/22) şeklinde görüş belirtmiştir. Öğretmen F, G, I, İ ve M müfettişlerden derste konu işlenirken kullanılan yöntem ve teknikte hata ortaya çıktığında öğretmene örnek bir ders işleyişi gösterilerek rehberlik yapmalarını beklediğini belirtmiştir. Öğretmen F, G, I, İ ve M “Öğretim yöntem ve tekniklerle ilgili bir konuyu işlerken karşılaştığım sorunu onlardan yardım isteğim zaman bana örnek olarak o konuyu sınıfta işlemlerini beklerim” (G:12/1-2) şeklinde belirtmiştir.

Öğretmen A, D, E, F, G, I, K, M, N, O, Ö, P, R ve S müfettişlerden örnek plan hazırlamalarını ve bunları yayınlamalarını beklediklerini belirtmiştir. Konuya ilişkin öğretmen A, D, E, F, G, I, K, M, N, O, Ö, P, R ve S “Örnek bir planı birlikte yapmayı ve uygulamayı isterim” (F:12/27), Öğretmen İ “İnternet sitesi açarak örnek planlar yayınlamalarını beklerim” (İ:12/31), Öğretmen J ve L “Örnek bir ders planı hazırlamalarını ve Milli Eğitim Bakanlığı’nın internet sayfasında örnek planlar yayınlamalarını, bunların sürekli güncellenmesini ve yaşanan çevrenin sosyo-ekonomik yapısına uygun olmalarına dikkat etmelerini beklerim” (J:12/32-33-34)

şeklinde görüş belirtmiştir.

Öğretmen D müfettişlerden çocukların ilgilerini çekme, onları güdüleme konusunda karşılaştığı zorluklara ilişkin yardımda bulunmalarını beklediklerini belirtmiştir. Öğretmen D konu hakkında “Çocukların ilgilerini çekmede, onları güdüleme de karşılaştığımız problemleri çözerken yaşanan sosyal çevreye uygun çözümler önermelerini beklerim”(D:10/30-31-32-33) şeklinde görüş bildirmiştir.

Öğretmen E müfettişlerin çocukların dikkatlerini çekme ve onları güdüleme konusunda farklı yöntemler önermelerini beklediğini belirtmiştir. Konuya ilişkin Öğretmen E “Öğrencilerin dikkatlerini çekmek, onları güdülemek konusunda öğretmenin kullandığı yöntemlerden farklı yöntemler anlatarak, farklı bakış açıları oluşturmalarını beklerim”(E:10/32-33) şeklinde açıklama getirmiştir.

Öğretmen G ve L “Öğrencilerin ilgilerini, dikkatlerini çekme ve onları güdüleme de dönem dönem periyodik olarak seminerler düzenlemelerini beklerim”(G:10/35-36), Öğretmen K “Öğrencilerin ilgilerini, dikkatlerini çekmede çeşitli örnek uygulamalar göstermeliler ve bu örnekleri sürekli güncellemelerini beklerim” (K:10/41-42) şeklinde ifade etmiştir.

Müfettişler teftişin genel amaçlarına uygun olarak, öğretim araç-gereçlerinin sağlanmasında ve kullanılmasında öğretmenlere rehberlik yapmalıdır.

11 sınıf öğretmenin öğrencilerin ilgilerini, dikkatlerini çekme ve onları güdülemede hiçbir problem yaşamadığı ve öğrencilerin ilgilerini, dikkatlerini çekme ve onları güdülemede müfettişlerden beklentilerinin olmadığı saptanmıştır. Bu durum düşündürücüdür.

11 sınıf öğretmeni öğrencilerin ilgilerini, dikkatlerini çekme ve onları güdülemede müfettişlerin örnek ders işleme, 14 sınıf öğretmeni örnek plan hazırlama, internet sitesinde örnek planlar yayınlama ve bunların sürekli güncellenmesi konularında beklentilerinin olduğu; fakat müfettişler tarafından bu beklentilerin karşılanmadığını ifade etmişlerdir.

Sonuç olarak;

“Öğretim ve öğrenme materyalleri öğrencilerin ilgisini çeker, yeni ilgilerin doğmasını ve motivasyonu sağlar. Konuları somutlaştırır, öğrenmeyi kolaylaştırır ve zenginleştirir. Etkili, anlamlı, tam ve kalıcı öğrenmeyi sağlar. Öğrencilere yaratıcı düşünme, yaparak ve yaşayarak öğrenme imkânı verir. Çeşitli

yazılı kaynaklar, öğrencilerin araştırma, inceleme ve okuma alışkanlık ve zevkini kazanmalarına yardımcı olur. Bir öğrenme etkinliğinde görsel ve işitsel araçlar ne kadar çok duyu organına hitap ederse, öğrenme o kadar etkili, anlamlı, iyi, kalıcı olup unutmada da o kadar geç olur. Bu nedenlerle her öğretmenin öğretim ve öğrenme materyallerinin belirlenmesi, geliştirilmesi ve kullanılması konularında gereken yeterliklere sahip olması ve uygulamada bu yeterlikleri göstermesi gerekir. her öğretmenin; öğretim ve öğrenme strateji, yöntem ve teknikleri, öğrencilerin bilgi, beceri, alışkanlık ve davranışları nasıl kazandıkları konularında gereken yeterliklere sahip olması ve uygulamada bu yeterlikleri göstermeleri gerekir.” (<http://www.cagdasagitim.org/eylulhht.htm>.tarih. 15.03.2009).

4.1.8. TEMA : Sınıf Öğretmenlerinin Ölçme ve Değerlendirmeye ilişkin Müfettişlerden Rehberlik Beklentileri

Öğretmenlere sorulan “Ölçme ve değerlendirmede karşılaştığınız sorunlara ilişkin müfettişlerden beklentileriniz nelerdir?” sorusuna ilişkin görüşler aşağıda alt kod başlıklar halinde verilmiştir.

Sınıf Öğretmenlerinin Ölçme Araçlarına İlişkin Rehberlik Beklentileri

Öğretmen A, C, F ve G müfettişlerden ölçme ve değerlendirme konusunda yapılan değişiklikler hakkında bilgi vermelerini beklediklerini belirtmiştir. Konuya ilişkin Öğretmen A görüşünü “Değişiklikler ile ilgili açıklayıcı bilgi verilmesi” (A:12/48), Öğretmen C, F ve G görüşünü “Ölçme değerlendirme konusunda örnekler göstermesini beklerim” (C:12/50) şeklinde ifade etmiştir.

Öğretmen H müfettişlerden ölçme ve değerlendirme hakkında bilgi vermelerini beklediğini belirtmiştir. Konuya ilişkin Öğretmen H “Ölçme ve değerlendirme araçları hakkında derin bilgi ve bunların kullanımı konusunda bilgilendirmelerini beklerim” (H:13/7-8) şeklinde açıklama getirmiştir. Öğretmen L müfettişlerden ölçme ve değerlendirme ile ilgili formlar arasında eleme yapmalarını beklediklerini belirtmiştir. Bu konudaki görüşünü Öğretmen L “Formlar konusunda eleme yapmalarını ya da bizim yaptığımız elemeleri eleştirmemelerini bekliyoruz” (L:13/16-17) şeklinde belirtmiştir.

Öğretmen D müfettişlerden bir problemle karşılaşıldığında kendilerine

hemen ulaşabilmeyi beklediğini belirtmiştir. Konuya ilişkin Öğretmen D görüşünü “Karşılaştığımız bir problem olduğunda kendilerine hemen ulaşabilmemizi sağlamalarını beklerim” (D:13/1-2) şeklinde belirtmiştir.

Öğretmen E müfettişlerden ölçme ve değerlendirmenin nasıl yapılacağı, I, J, M ve P müfettişlerden ölçme ve değerlendirme konusunda detaylı bilgi vermelerini K ölçme ve değerlendirmede nelere dikkat edilmesinde ve N müfettişlerden örnek bir ölçme ve değerlendirme yapmalarını beklediklerini belirtmiştir. Konuya ilişkin Öğretmen E “Öğrencilere verilen bilgilerden nasıl dönüt alınması gerektiği, doğru ölçme ve değerlendirme nasıl yapılacağı konusunda yardımcı olmalarını beklerim” (E:13/3-4), Öğretmen I, J, M ve P “Ölçme ve değerlendirme hakkında detaylı bilgi vermelerini ve uygulayıcı örnekler sunmalarını beklerim”(I:13/9-10), Öğretmen İ “İnternet sitesi açılarak genel sorunlar ve çözümleriyle ilgili soru-cevap katalogu oluşturulmalı ve gelen sorulara hemen cevaplar vermelerini beklerim” (İ:13/11-12), Öğretmen K “Ölçme ve değerlendirme de asıl olan hassas konularda nelere dikkat etmemiz gerektiğini söylemelerini beklerim” (K:13/14-15), Öğretmen N “Müfettişlerden örnek bir ölçme ve değerlendirme yapmalarını isterim” (N:13/20) şeklinde ifade etmiştir.

Öğretmenler ölçme ve değerlendirmede karşılaştığınız sorunlara ilişkin müfettişlerden beklentilerinin olmadığını öğretmen B, O, Ö, R ve S “Ölçme ve değerlendirme konusunda bir beklentim yok” (B:12/49) şeklinde görüş bildirmiştir.

Eğitim, öğretim ve öğrenme etkinlikleri sonucunda öğrencilere kazandırılması gereken bilgi, beceri, tutum ve davranışların ne derece kazandırıldığı; bu etkinliklerde uygulanan plân, strateji, yöntem ve tekniklerin, öğretim materyallerinin ve sınıf ortamının yeterli olup olmadığı ölçme ve değerlendirme ile belirlenir... Bu nedenle her öğretmenin, ölçme ve değerlendirme konusunda gereken yeterliklere sahip olması, başarıyı ölçme ve değerlendirmede, bu yeterlikleri göstermesi gerekir (<http://www.cagdasegitim.org/eylulhht.htm>. tarih. 15.03.2009).

İlköğretim Başkanlıları Rehberlik ve Teftiş Yönergesi’nde ölçme değerlendirmeye “Öğrenci başarısının bilimsel yöntemler ile ölçülmesi ve değerlendirilmesinde yardım etmek” (M.E.B İlköğretim Başkanlıları Rehberlik ve Teftiş Yönergesi , Tebliğler dergisi , Şubat 2001 / 2521) şeklinde yer verilmiştir.

“Ölçme ve değerlendirme, öğrencinin başarılı olmasını ve geleceğe hazırlanmasını sağlayan bir araçtır. Ölçme ve değerlendirme ile öğrenciye, kazanmış olduğu davranışların nicelik ve niteliğine ilişkin bilgi verilmelidir” (Bilgen, 1994, s.22).

Müfettişlerin ölçme ve değerlendirme hakkında öğretmenlere yönelik rehberlik yapmaları gerekmektedir. Öğretmenler müfettişlerden ölçme ve değerlendirmenin nasıl yapılacağı, ölçme ve değerlendirmede kullanılacak formlar hakkında rehberlik yapmalarını beklediklerini belirtirken, 5 öğretmenin müfettişlerden ölçme ve değerlendirme konusunda beklentilerinin olmadığı dikkat çekicidir.

4.1.9.TEMA : Sınıf Öğretmenlerinin Öğrencilerin Gelecekte Beklentilerini Karşılatabilmelerine İlişkin Müfettişlerden Rehberlik Beklentileri

Öğretmenlere sorulan “Öğrencilerin gelecekte beklentilerini karşılamada müfettişlerden beklentileriniz nelerdir? sorusuna ilişkin görüşler aşağıda alt kod başlıklar halinde verilmiştir.

Sınıf Öğretmenlerinin Öğretmenlerin Bilgilendirilmesine İlişkin Rehberlik Beklentileri

Öğretmen H “Öğrencileri ilgi, ihtiyaçları konusunda yönlendirmelerini beklerim” (H:13/38), Öğretmen L ve S “Öğretmenlere ve okul idaresine müfettişlerin okullar hakkında öğrencilerin neler beklediği konusunda rehberlik yapmaları gerekir”(L:13/47-48), Öğretmen N “Öğrencilerimizde gelecek kaygısı var. Müfettişlerden çocuklarımızla konuşup bu kaygıyı azaltmalarını bekliyoruz” (N:13/1-2), Öğretmen R “Çocuklara yönelik onların dilinden görsel sunular yapılmalı” (R:14/6), şeklinde açıklama getirmiştir.

B, C, G ve Ö öğretmenleri öğrencilerin gelecekte beklentilerini karşılamada müfettişlerden beklentilerinin olmadığını “ Beklentim yok” (B:13/30) şeklinde görüş bildirmiştir.

Öğretmen A ve İ yaşanan sosyal çevre ile ilgili bilgi verilmesinde ve sosyal çevre-öğrenci özellikleri arasında benzerlikler ve farklılıklar konusunda yardımcı olmalarının beklediklerini belirtmiştir. Öğretmen A bu konudaki görüşünü

“Bölgenin sosyal yapısını dikkate alarak öğrencileri bilgilendirmelilerini beklerim” (A:13/29), Öğretmen İ görüşünü “Yaşanılan bölgenin sosyo-ekonomik yapısının araştırılması; öğrencilerin özelliklerinin belirlenmesi ve rehber öğretmenler eşliğinde öğrencilerin ilgi alanlarının tespit edilmesi ve bunlarla ilgili kitapçıklar hazırlanıp öğretmenlere dağıtılmasını beklerim” (İ:13/40-41-42) şeklinde ifade etmiştir.

Öğretmen D, E, F, K, O, Ö ve P müfettişlerden öğrencilere yönelik seminerler vermelerini beklediklerini belirtmiştir. Öğretmen D, E, F, K, O, Ö ve P “Öğrencilere kendilerinin mesleki rehberlik yapmalarını; bizim içinde bu konuda seminerler düzenlemelerini beklerim” (D:13/32-33), Öğretmen I ve J “Öğrencilere onların dilinden konuşarak, onların beklentilerini karşılayacak düzeyde seminerler vermelerini beklerim” (I:13/39; J:13/43-44) şeklinde belirtmiştir.

“Okulda rehberlik, öğrencilere danışmanlık yapma, yol gösterme ve yardımda bulunmaktır. Öğrencilerin okula uyumda, sınıf içi ve sınıf dışı etkinliklerde, çalışma ve öğrenme alışkanlıklarını kazanmada; sağlıklı ve dengeli kişilik geliştirmede, fiziksel ve sosyal gelişmede, ilgi ve yeteneklerini tanımada ve geliştirmede, meslek seçmede; sosyal, psikolojik, cinsel, ekonomik vb. sorunları çözmede öğretmenin rehberliğine ihtiyaçları vardır. Bu nedenle her öğretmenin öğrencilerine rehberlik yapabilmesi için gereken yeterliliklere sahip olması ve uygulamada bu yeterlikleri göstermesi gerekir” (<http://www.cagdasegitim.org/eylulhht.htm>. tarih. 15.03.2009). .

Öğretmen yukarıdaki özelliklere sahip olurken müfettişlerin öğretmenlere rehberlik yapması ve öğretmenleri teşvik etmesi gerekmektedir. Öğretmenlerin hepsinin müfettişlerden öğrencilerin gelecekte beklediklerini karşılamada kendilerinin bilgilendirilmesine ilişkin beklentilerinin olması dikkat çekicidir. Sınıf öğretmenlerinin görüşlerine göre müfettişlerin öğrencilerin gelecekte beklediklerini karşılamada öğretmenlere rehberlik yapamadıkları konusu düşündürücüdür.

BÖLÜM V

SONUÇLAR VE ÖNERİLER

Bu bölümde , araştırmadan elde edilen bulgular doğrultusunda, sonuçlar ve getirilen öneriler üzerinde durulacaktır.

5.1. SONUÇLAR

5.1.1. TEMA : Sınıf Öğretmenlerinin Sorun Çözümünde Müfettişlerden Rehberlik Beklentileri

a) Sınıf Öğretmenlerinin Sorun Çözümüne İlişkin Kaynak Sağlama ve Bilgi Paylaşımında Rehberlik Beklentileri

Sınıf öğretmenlerinin, müfettişlerden sorun çözümüne ilişkin kaynak sağlama ve bilgi paylaşımına ilişkin beklentileri hakkındaki görüşlerine bakıldığında; sınıf öğretmenlerinin, bilimsel araştırmalara konusunda müfettişlerden kaynak (kitap, doküman vs.) önermelerini bekledikleri tespit edilmiştir. Beş sınıf öğretmenin (E, K, M, Ö ve S), müfettişleri alanlarında yeterli bulmadıkları ve müfettişlerin kendilerini geliştirmedikleri için sorun çözümünde müfettişlerden beklentilerinin olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

b) Sınıf Öğretmenlerinin Sorun Çözmeye İlişkin Seminer ve Alanları İle İlgili Yapılan Değişikliklerde Rehberlik Beklentileri

Sınıf öğretmenlerinin, müfettişlerden sorun çözmeye ilişkin seminer ve alanları ile ilgili yapılan değişiklikler konusunda beklentileri hakkındaki görüşlerine bakıldığında; programda ve planlarda yapılan değişikliklerden 1 sınıf öğretmenin haberdar olmadığı; yapılacak değişikliklerde görüşlerinin alınması konusunda sınıf

öğretmenlerinin müfettişlerden beklentilerinin olduğu anlaşılmaktadır. Üç öğretmenin (A, B ve P) sorun çözümünde, alanlarında yapılan değişiklikleri müfettişlerin kendilerine bildirmelerini ve dolayısıyla sınıf öğretmenlerinin alanlarında yapılan değişikliklerin tanıtımı için seminer beklentilerinin olduğu anlaşılmıştır. Yedi sınıf öğretmeni (B, C, F, K, N, Ö ve S), alanlarında yapılan değişiklikler ile ilgili müfettişlerden beklentilerinin olmadığını belirtmekte, değişiklikleri takip edebilmek için okumayı tercih etmektedirler.

c) Sınıf Öğretmenlerinin Sorun Çözmeye İlişkin Kavram ve Kuramlar İle İlgili Rehberlik Beklentileri

Sınıf öğretmenlerinin görüşlerine göre, müfettişlerin rehberlik esnasında sıkıldıkları ve müfettişlerin çok kısa sürede rehberlik yaptıkları anlaşılmaktadır.

d) Sınıf Öğretmenlerinin Sorun Çözmeye İlişkin Mevzuat İle İlgili Rehberlik Beklentileri

Sınıf öğretmenlerinin, müfettişlerden sorun çözmeye ilişkin mevzuat ile ilgili beklentileri hakkındaki görüşlerine bakıldığında; sınıf öğretmenlerinin mevzuat hakkında eksikleri olduğu; bundan dolayı müfettişlerden mevzuat hakkında bilgilendirilmelerini bekledikleri anlaşılmaktadır.

e) Sınıf Öğretmenlerinin Sorun Çözmeye İlişkin Müfredat ve Yönetmeliklerdeki Değişiklikler İle İlgili Rehberlik Beklentileri

Müfredatta ve yönetmeliklerde yapılan değişikliklere ilişkin sınıf öğretmenlerinin müfettişlerden beklentileri ile ilgili görüşlerine bakıldığında; sınıf öğretmenlerinin yapılan değişikliklerden haberdar olmadıkları ve müfettişlerden de bu konuda yardım alamadıkları; bundan dolayı müfredatta ve yönetmeliklerde yapılan değişiklikler konusunda sınıf öğretmenlerinin çok zorluklar çektiği sonucuna ulaşılmıştır.

f) Sınıf Öğretmenlerinin Sorunlara Uygun Çözüm Önerileri Getirmeye İlişkin Rehberlik Beklentileri

Sınıf öğretmenlerinin, karşılaştıkları sorunlarla ilgili müfettişlerden karşılaşılan sorunlara uygun çözümler önermelerini bekledikleri anlaşılmakta , yine

sınıf öğretmenlerinin görüşlerine göre müfettişlerin uygun çözümler önerip önermedikleri net bir şekilde anlaşılamamıştır.

Sonuç olarak sınıf öğretmenlerinin sorun çözümünde müfettişlerden beklentileri ile ilgili görüşlerine bakıldığında; sorun çözümüne ilişkin kaynak sağlama, kavram ve kuramlar, mevzuat, müfredat, yönetmelikler ve sorunlara uygun çözüm önerileri getirme ile ilgili rehberlik beklentilerinin olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

5.1.2.TEMA : Sınıf Öğretmenlerinin Öğrencilerin Gelişim Özelliklerine İlişkin Müfettişlerden Rehberlik Beklentileri

a) Sınıf Öğretmenlerinin Öğrencilerin Gelişim Özelliklerine Uygun Bireysel Farklılıkların Dikkate Alınmasına İlişkin Rehberlik Beklentileri

Öğrencilerin gelişim özelliklerine uygun bireysel farklılıkların dikkate alınmasına ilişkin sınıf öğretmenlerinin müfettişlerden beklentilerine bakıldığında; iki sınıf öğretmenin (D ve E) ifadelerinden müfettişlerin öğrencileri birbirleri ile kıyasladıkları sonucuna ulaşılmıştır. Bir sınıf öğretmenin (L) ise öğrencilerin gelişim özelliklerinin dikkate alınarak onların ilgili yerlere yönlendirilmelerini gerektiğini belirtmiştir.

b) Sınıf Öğretmenlerinin Öğrencilerin Gelişim Özelliklerine Uygun Kaynak Sağlamaya İlişkin Rehberlik Beklentileri

Öğrencilerin gelişim özelliklerine uygun kaynak sağlamaya ilişkin 2 sınıf öğretmenin (F ve N), müfettişlerden beklentilerine bakıldığında; öğretmenlerin kitap, doküman konusunda eksiklerinin olduğu anlaşılmaktadır.

c) Sınıf Öğretmenlerinin Öğrencilerin Gelişim Özelliklerine İlişkin Konferans ve Seminer Beklentileri

Sınıf öğretmenlerinin, müfettişlerden öğrencilerin gelişim özelliklerine ilişkin konferans ve seminer beklentileri ile ilgili görüşlerine bakıldığında; yedi sınıf öğretmenin (F, G, J, İ, P, K ve M) ifadelerinden öğretmenlerin bireysel farklılıklar

konusunda yeterli bilgiye sahip oldukları; fakat bunları zamanla unuttukları; bundan dolayı bilgilerini uyanık tutmak için müfettişlerden belirli aralıklarla bireysel farklılıklarla ilgili seminer beklentilerinin olduğu tespit edilmiştir.

d) Sınıf Öğretmenlerinin Öğrencilerin Gelişim Özelliklerine Uygun Yöntem, Teknik, Araç ve Gereçlere İlişkin Rehberlik Beklentileri

Sınıf öğretmenlerinin, müfettişlerden öğrencilerin gelişim özelliklerine uygun yöntem, teknik, araç ve gereçlere ilişkin beklentilerine bakıldığında; bir öğretmenin derslerde kullanılacak yöntem-teknikleri, araç-gereçleri belirlerken öğrencilerin gelişim özellikleri ile ilgili ve her bir öğrenciye hitap edebilme konusunda müfettişlerden rehberlik beklentisinin olduğu sonucuna varılmıştır.

e) Sınıf Öğretmenlerinin Öğrencilerin Gelişim Özelliklerine Uygun Etkinlikler Sunmaya İlişkin Rehberlik Beklentileri

Sınıf öğretmenlerinin, müfettişlerden öğrencilerin gelişim özelliklerine uygun etkinlikler sunmaya ilişkin beklentilerine bakıldığında; ders kitaplarında öğrencilerin gelişim özelliklerine uygun etkinliklerin çok az olduğu anlaşılmaktadır.

f) Sınıf öğretmenlerinin Öğrencilerin Gelişim Özelliklerine Uygun Öğrenci- Öğretmen İletişimine İlişkin Rehberlik Beklentileri

Sınıf öğretmenlerinin, müfettişlerden öğrenci-öğretmen iletişimine ilişkin beklentileri ile ilgili görüşlerine bakıldığında; sınıf öğretmenlerinin öğrencilerin gelişim özellikleri ile ilgili müfettişlerin kendilerine anlatmalarını belirtmiştir; fakat müfettişlerin öğretmenlere çok kısa vakit ayırdığı, okullarda öğrencilerle çok az zaman geçirdikleri anlaşılmaktadır.

Sonuç olarak; sınıf öğretmenlerinin müfettişlerden öğrencilerin gelişim özelliklerine ilişkin rehberlik beklentilerinin;

- Öğrencilerin gelişim özelliklerine uygun bireysel farklılıkların dikkate alınması konusunda,
- Öğrencilerin gelişim özelliklerine uygun kaynak sağlama konusunda,
- Öğrencilerin gelişim özellikleri hakkında seminer düzenleme konusunda,

- Öğrencilerin gelişim özelliklerine uygun yöntem, teknik, araç ve gereç konusunda,
- Öğrencilerin gelişim özelliklerine uygun etkinlikler sunma konusunda,
- Öğrencilerin gelişim özellikleri ile ilgili öğrenci-öğretmen iletişimi konusunda olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

5.1.3. TEMA : Sınıf Öğretmenlerinin Öğrenciye Değer Verme Konusuna İlişkin Müfettişlerden Rehberlik Beklentileri

a) Sınıf Öğretmenlerinin Öğrenciye Değer Verme Hakkında Öğrencilere Yaklaşım Konusuna İlişkin Rehberlik Beklentileri

Sınıf öğretmenlerinin, müfettişlerden öğrencilere yaklaşım konusuna ilişkin beklentileri hakkındaki görüşlerine bakıldığında; müfettişlerin öğrencileri dinlemedikleri, her öğrencinin farklı olduğunu dikkate almaları, öğrenciye değer verme konusunda öğretmen tutumlarının nasıl olması gerektiği ve uygulanması gereken sınıf içi etkinlikler hakkında sınıf öğretmenlerinin müfettişlerden beklentilerinin olduğu belirlenmiştir.

b) Sınıf Öğretmenlerinin Öğrenciye Değer Verme Konusunda Örnek Davranışlar Göstermeye İlişkin Rehberlik Beklentileri

Sınıf öğretmenlerinin, müfettişlerden örnek davranışlar göstermeye ilişkin beklentileri hakkındaki görüşlerine bakıldığında; sınıf öğretmenlerinin, müfettişlerin öğrencilere değer verme konusunda kendilerine örnek olmaları, öğrencilerin yanında ve diğer yerlerde öğretmenlere değer vermeleri hakkında beklentilerinin olduğu sonucuna varılmıştır.

Sonuç olarak; sınıf öğretmenlerinin, öğrenciye değer verme konusuna ilişkin müfettişlerden, her öğrencinin değerli olduğu ve bunu öğrenciye hissettirme konusunda beklentilerinin olduğu görülmüştür.

5.1.4.TEMA : Sınıf Öğretmenlerinin Demokratik Bir Eğitim Ortamı Oluşturmaya İlişkin Müfettişlerden Rehberlik Beklentileri

a) Sınıf Öğretmenlerinin Demokratik Bir Eğitim Ortamı Oluşturma Konusunda İstenmeyen Davranışları Çözme Yöntemlerine İlişkin Rehberlik Beklentileri

Sınıf öğretmenlerinin, müfettişlerden istemeyen davranışları çözme yöntemlerine ilişkin beklentileri hakkındaki görüşlerine bakıldığında; sınıf öğretmenlerinin, müfettişlerden istenmeyen davranışları engellemek için farklı yöntem-tekniklerin kullanımı, istenmeyen davranış gösteren öğrencilerin kontrolü, görülen istenmeyen davranışa yönelik örnek olayların anlatılması konularında beklentilerinin olduğu belirlenmiştir. Beş öğretmenin ise istenmeyen davranışlar konusunda müfettişlerden hiçbir beklentisinin olmadığı anlaşılmaktadır.

b) Sınıf Öğretmenlerinin Demokratik Bir Eğitim Ortamı Oluşturma Konusunda İnsan Hakları ve Demokrasiyi Yaşantıya Dönüştürmeye İlişkin Rehberlik Beklentileri

Sınıf öğretmenlerinin, müfettişlerden insan hakları ve demokrasiyi yaşantıya dönüştürmeye ilişkin beklentileri hakkındaki görüşlerine bakıldığında; insan haklarını ve demokrasiyi yaşam biçimine çevirmede müfettişlerin çok iyi bir model olması gerektiği, müfettişler tarafından hem öğrencilere hem de öğretmenlere kendilerini savunmaları için söz hakkı verilmediği sonucuna varılmıştır. Bunun yanında bir öğretmenin ifadesinden müfettişlerin her şeyden önce demokratik eğitim ortamını açıklamasını ve demokratik eğitim ortamı oluşturmada örnek davranışlar sunmalarını beklediği belirlenmiştir. 16 sınıf öğretmenin demokratik eğitim ortamı oluşturmada müfettişlerden beklentilerinin olmadığı tespit edilmiştir.

c) Sınıf Öğretmenlerinin Demokratik Bir Eğitim Ortamı Oluşturma Konusunda Müfettişlerin Rehberlik Esnasındaki Tutumlarına İlişkin Beklentileri

Sınıf öğretmenlerinin, müfettişlerden rehberlik esnasındaki müfettiş tutumlarına ilişkin beklentileri hakkındaki görüşlerine bakıldığında; müfettişlerin

sınıfa girerken önyargılı oldukları saptanmıştır. On bir sınıf öğretmenin (A, B, C, E, F, K, N, O, Ö, R ve S) demokratik eğitim ortamı oluşturmada hiçbir problemle karşılaşmadığı için müfettiş tutumlarına ilişkin müfettişlerden beklentilerinin olmadığı sonucuna varılmıştır.

Sonuç olarak; sınıf öğretmenlerinin demokratik bir eğitim ortamı oluşturmaya ilişkin müfettişlerden rehberlik beklentilerinin istenmeyen davranışları çözme yöntemleri, insan hakları ve demokrasiyi yaşantıya dönüştürme ve müfettişlerin rehberlik esnasındaki tutumları konusunda olduğu görülmüştür.

5.1.5.TEMA : Sınıf Öğretmenlerinin Eğitim Hakkının Kullanılmasına İlişkin Müfettişlerden Rehberlik Beklentileri

a) Eğitim Hakkı Konusunda Öğretmenlerin Bilgilendirilmesine İlişkin Rehberlik Beklentileri

Sınıf öğretmenlerinin, müfettişlerden eğitim hakkı konusunda öğretmenlerin bilgilendirilmesine ilişkin beklentileri hakkındaki görüşlerine bakıldığında; bir (I) öğretmenin BEP’de sıkıntı çektiği, özürlü öğrencisi bulunan öğretmenlere öğrencileri ve bu öğrencilerin katılabileceği özel alt sınıflar, 5 (G, B, C, N ve O) sınıf öğretmenine kaynaştırma öğrenciler hakkında bilgi verilmesi gerektiği belirlenmiştir.

b) Eğitim Hakkı Konusunda Özel Eğitim Gerektiren Bireylere İlişkin Rehberlik Beklentileri

Özel eğitime gereksinim duyan öğrencilerin tespit edilmesi ve bunların gerekli kurumlara iletilmesinde sınıf öğretmenlerinin müfettişlerden beklentileri olduğu, iki (D ve F) sınıf öğretmenin normal öğrenci ile özel eğitime gereksinim duyan öğrencinin aynı ortamda bulunduğu saptanmıştır.

c) Eğitim Hakkı Konusunda Özürlü Çocuklarla Normal Çocukların Bir Arada Olmasıyla Ortaya Çıkan Sorunlara İlişkin Rehberlik Beklentileri

Sınıf öğretmenlerinin, müfettişlerden eğitim hakkı konusunda özürlü çocuklarla normal çocukların bir arada olmasıyla ortaya çıkan sorunlara ilişkin

beklentileri hakkındaki görüşlerine bakıldığında; özürlü öğrencilerin, normal öğrenciler tarafından kabul edilmediği, dışlandıkları belirlenmiştir. Üç sınıf öğretmenin (H, İ ve J) kaynaştırma öğrenciler için yeterli vakit ayırmadığı sonucuna varılmıştır.

d) Sınıf Öğretmenlerinin Eğitim Hakkının Kullanılması Konusunda Kaynaştırma Öğrencileriyle Yaşanılan Sorunlara Uygun Çözümlere İlişkin Rehberlik Beklentileri

Sınıf öğretmenlerinin, müfettişlerden kaynaştırma öğrencileriyle yaşanan sorunlara uygun çözümlere ilişkin beklentileri hakkındaki görüşlerine bakıldığında; sınıf öğretmenlerinin müfettişlerden özürlü öğrencilere yönelik örnek etkinlikler sunmalarında rehberlik beklentilerinin olduğu belirlenmiştir.

Sınıf öğretmenlerinin, müfettişlerden herhangi bir dersi sınıf dışında öğrenen öğrenciler hakkındaki beklentilerine ilişkin görüşlerine bakıldığında; herhangi bir dersi sınıf dışında öğrenmiş olan öğrencinin sınıfta sıkıldığı, işlenen konulara ilgisiz kaldığı, etrafını rahatsız ettiği belirlenmiştir. On sınıf öğretmenin (A, B, C, F, G, I, L, O ve S) herhangi bir dersi sınıf dışında öğrenen öğrenciler için müfettişlerden beklentilerinin olmadığı sonucuna varılmıştır.

Sınıf öğretmenlerinin, müfettişlerden eğitim hakkına ilişkin beklentileri konusundaki görüşlerine bakıldığında; ülke genelinde tüm bireylerin eğitim hakkı konusunda bilinçlendirilmesi gerektiği, çocuğunu okula göndermeyen veliler hakkında öğretmenlere bilgi verilmesi ve okullar arasındaki dengenin sağlanması bakımından müfettişlerden beklentilerinin olduğu belirlenmiştir.

Sonuç olarak; sınıf öğretmenlerinin eğitim hakkının kullanmasına ilişkin müfettişlerden beklentileri ile ilgili görüşlerine bakıldığında; eğitim hakkında sınıf öğretmenlerinin bilgilendirilmesi, özel eğitim gerektiren bireyler, özürlü çocuklarla normal çocukların bir arada olmasıyla ortaya çıkan sorunlar ve kaynaştırma öğrencileriyle yaşanan sorunlara uygun çözümler konusunda sınıf öğretmenlerinin müfettişlerden rehberlik beklentileri olduğu sonucuna varılmıştır.

5.1.6. TEMA : Sınıf Öğretmenlerinin Öğrencilerin Bireysel Farklılıklarına İlişkin Müfettişlerden Rehberlik Beklentileri

Sınıf öğretmenlerinin, müfettişlerden öğrencilerin bireysel farklılıklarına ilişkin beklentileri hakkındaki görüşlerine bakıldığında; bireysel farklılıklarla ilgili bir sorunla karşılaştıklarında sorunun nereden kaynaklandığı, bireysel farklılıkların en aza indirilmesi için bireysel farklılıklar ile ilgili seminer düzenlenmesi konusunda sınıf öğretmenlerinin müfettişlerden beklentilerini olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bir öğretmenin (H) ifadesinden bireysel farklılıklar konusunda öğretmenlerin çeşitli şekillerde bilgilendirilmesi gerektiği tespit edilmiştir.

5.1.7. TEMA : Sınıf Öğretmenlerinin Öğrencilerin İlgilerini, Dikkatlerini Çekme Ve Onları Güdülemeye İlişkin Müfettişlerden Rehberlik Beklentileri

a) Öğrencilerin İlgilerini, Dikkatlerini Çekme Ve Onları Güdüleme Konularında Yöntem, Teknik, Araç ve Gereçlere İlişkin Seminer Düzenleme Beklentileri

Sınıf öğretmenlerinin, müfettişlerden öğrencilerin ilgilerini, dikkatlerini çekme ve onları güdüleme konularında yöntem, teknik, araç, gereçlere ilişkin beklentileri hakkındaki görüşlerine bakıldığında; 13 sınıf öğretmenin (A, D, F, H, I, İ, J, K, M, N, O, P ve S) ifadelerinden derslerde kullanılan araç-gereçler konusunda öğretmenlerin yeterli donanıma sahip olmadıkları ve bir sınıf öğretmenin (E) ifadesinden ders esnasında kullanılan yöntemin yeterli olmadığı zaman neler yapılabileceği konusunda müfettişlerden beklentilerinin olduğu anlaşılmaktadır. 11 sınıf öğretmenin (B, C, D, H, J, K, N, O, Ö, P ve S) öğretim yöntem ve teknikleri açısından; üç sınıf öğretmenin (B, C ve G) ise eğitim ortamında kullanılan araç, gereçler açısından müfettişlerden beklentilerinin olmadığı sonucuna varılmıştır.

b) Öğrencilerin İlgilerini, Dikkatlerini Çekme Ve Onları Güdüleme Konularında Örnek Ders Beklentileri

Sınıf öğretmenlerinin, müfettişlerden öğrencilerin ilgilerini, dikkatlerini çekme ve onları güdüleme konularında örnek ders beklentilerine ilişkin görüşlerine bakıldığında; öğretmenlerin müfettişlerden çeşitli yöntem ve tekniklere göre örnek ders anlatmaları, örnek ders planı hazırlamaları ve birlikte uygulama yapma konularında beklentilerinin olduğu belirlenmiştir. Üç sınıf öğretmenin (B, C ve H) ifadelerinden öğretimin planlanmasında müfettişlerden beklentilerinin olmadığı, bir öğretmenin ise çocukların yaşadığı sosyal çevrenin çocukları etkilediği için sosyal çevre konusunda bilgilendirilmelerini beklediği anlaşılmaktadır.

Sonuç olarak; sınıf öğretmenlerinin öğrencilerin ilgilerini, dikkatlerini çekme ve onları güdülemeye ilişkin müfettişlerden beklentilerine bakıldığında; yöntem, teknik, araç ve gereçlere ilişkin seminer ve öğrencilerin ilgilerini, dikkatlerini çekme ve onları güdüleme konularında örnek ders beklentileri olduğu sonucuna varılmıştır.

5.1.8. TEMA : Sınıf Öğretmenlerinin Ölçme ve Değerlendirmeye ilişkin Müfettişlerden Rehberlik Beklentileri

Sınıf öğretmenlerinin, müfettişlerden ölçme ve değerlendirme ilişkin beklentileri hakkındaki görüşlerine bakıldığında; öğretmenlerin ölçme ve değerlendirme konusunda bilgilendirilmesi gerektiği, ölçme ve değerlendirme ile ilgili formların çok fazla olduğu tespit edilmiş; sınıf öğretmenlerinin örnek ölçme ve değerlendirme göstermeleri, ölçme ve değerlendirmede nelere dikkat edilmesi gerektiği konularında müfettişlerden beklentilerinin olduğu sonucuna varılmıştır. Beş sınıf öğretmenin (B, O, Ö, R ve S) ölçme ve değerlendirme hakkında müfettişlerden beklentilerinin olmadığı görülmüştür.

Sonuç olarak; sınıf öğretmenlerinin müfettişlerden ölçme ve değerlendirme konusunda kendilerinin bilgilendirilmelerini bekledikleri anlaşılmaktadır.

5.1.9.TEMA : Sınıf Öğretmenlerinin Öğrencilerin Gelecekte Beklentilerini Karşılatabilmelerine İlişkin Müfettişlerden Rehberlik Beklentileri

Sınıf öğretmenlerinin, müfettişlerden öğrencilerin gelecekte beklentilerini karşılayabilmelerine ilişkin beklentileri hakkındaki görüşlerine bakıldığında; bir öğretmenin ifadesinden çocuklarda gelecek kaygısının olduğu anlaşılmaktadır. Sınıf öğretmenlerinin, müfettişlerden çocuklardaki gelecek kaygısını azaltmaları, yaşanan sosyal çevreye göre çocukların yönlendirilmesi, öğrencilerin, öğretmenlerle birlikte ilgi alanlarının belirlenmesi, öğrencilere mesleki rehberlik yapılması ve öğrencilere yönelik seminerler verilmesi konusunda beklentilerinin olduğu belirlenmiştir.

Sonuç olarak; sınıf öğretmenlerinin öğrencilerin gelecekte beklentilerini karşılayabilmek için müfettişlerden öğrencilerin ilgi alanlarının tespiti, yaşanan sosyal çevreye göre çocukların yönlendirilmesi ve öğrencilere mesleki rehberlik yapılması konularında beklentilerinin olduğu anlaşılmaktadır.

5.2. ÖNERİLER

Uygulamaya İlişkin Öneriler

1. Sınıf öğretmenlerinin sorun çözümünde, alanlarında yapılan değişiklikleri takip edebilmeleri, alanları ile ilgili kendilerini güncelleyebilmeleri sınıf öğretmenlerini alanlarında daha başarılı yapacağından alanları ile ilgili kavram ve kuramlar hakkında belirli aralıklarla seminerler düzenlenmelidir.
2. Müfettişler, bu yönde hem rehberlik yapmalı hem de üst makamlara hizmet içi eğitim ve seminer ihtiyacını sunmalıdır.
3. Sınıf öğretmenlerinin hizmet içi eğitim ve seminerlere katılmaları için hizmet içi eğitim ve seminerler özendirici hale getirilmelidir.
4. Müfettişler okulda öğretmenlerin, öğretmen yeterliklerine ilişkin sorunlarını dinlemek için daha fazla zaman ayırmalıdır.
5. Müfettişler, öğrencilerin gelişim özelliklerini dikkate alarak öğrencilerin ilgili alanlara yönelmelerini sağlayarak sınıf öğretmenlerine rehberlik yapmalıdır.
6. Öğrenciler için en uygun yöntem-teknik, araç-gerecin seçilmesi, kullanılması çocukların gelişim özelliklerinin iyi bilinmesi ile mümkün olacağından sınıf öğretmenleri, öğrencilerin gelişim özellikleri bakımından müfettişler tarafından bilgilendirilmelidir.
7. Müfettişler, öğretmenin değerli olduğunu ona hissettirmelidir.
8. Müfettişler, öğretmen ve öğrencilere her zaman örnek davranışlarda bulunmalıdır.

9. Müfettişler, sınıf öğretmenlerine demokratik tutum ve davranışların nasıl kazandırılabilceği konusunda örnek davranışlar sunmalıdır.

10. Müfettişler tarafından sınıf öğretmenlerine bütün öğrencilere bireysel ilgi göstererek herkese eşit yaklaşım, aynı sevgi ve saygı gösterilmesi konusunda rehberlik yapmalıdır.

11. Müfettişler sınıf içinde öğrencilere hitap ederken bireysel farklılıklar konusunda sınıf öğretmenlerine örnek davranışlarda bulunmalıdır.

12. Müfettişlerin, işbaşında yetiştirme etkinliklerine daha fazla zaman ayırmaları gerekir. Müfettişler sınıf öğretmenlerine öğrencilerin ilgilerini, dikkatlerini çekme ve onları güdüleyebilmede örnek derslerin işlendiği seminerler vermelidir.

13. Müfettişler, sınıf öğretmenlerine ölçme ve değerlendirme hakkında rehberlik yapmalıdır.

14. Müfettişlerin hem öğrencilerin hem de sınıf öğretmenlerinin gelecek konusundaki beklentilerine cevap vermek amacıyla sık sık rehberlik yapmalıdır.

Araştırmacılara İlişkin Öneriler

1. Yapılan araştırma öğretmenlerin mesleki yeterlikleri ile ilgili olduğundan öğretmenlerin kişisel özellikleri ile ilgili araştırma yapılabilir.

KAYNAKÇA

Ataünal, Aydoğan. **Niçin ve Nasıl Bir Öğretmen**, Ankara: Milli Eğitim Vakfı Yayınları, 2003.

Aydın, Mustafa. **Çağdaş Eğitim Denetimi**. Ankara: Hatipoğlu Yayınları. 1986.

Başaran, İbrahim Ethem. **Örgütsel Davranışın Yöntemi**. Ankara, 1982

Bilgen, Nihat. **Çağdaş ve Demokratik Eğitim. Ders Geçme ve Kredi Uygulaması**. Ankara: MEB Yayınları, 1994.

Bozkurt, Emine. “İlköğretim Okullarında Ders Denetimi Uygulamalarının Değerlendirilmesi” Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. **Ankara Üniversitesi**, Ankara: 1995.

Burgaz, Berrin. “İlköğretim Kurumlarının Denetimde Yeterince Yerine Getirilmediği Görülen Bazı Denetim Roller ve Nedenleri”. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi **Hacettepe Üniversitesi**. Ankara: 1995

Bursalıoğlu, Ziya. **Okul Yönetiminde Yeni Yapı ve Davranış**, Ankara: PegemA, 2002.

Büyükkaragöz, Savaş ve diğerleri. (1998). **Öğretmenlik Mesleğine Giriş (Eğitimin Temelleri)**. Konya: Mikro Yayınları: No.07., s.16.

Cemaloğlu, Necati. “İlköğretim Müfettişlerinin Mesleki Yardım ve Rehberlik Rolünün Öğretmenleri Güdölemesi”. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. **Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü**. Ankara: 1996.

Çilenti, Kamuran. **Eğitim Teknolojisi ve Öğretim**. Ankara : Kadioğlu Matbaası, 1991.

Demirel, Özcan. **Planlamadan Değerlendirmeye Öğretme Sanatı**, Ankara: PegemA. 1999.

Ecevit, Halil. “İlköğretim Müfettişlerinin, İlköğretim Okullarında Rehberlik ve İşbaşında Yetiştirme Etkinlikleri ve Gerçekleştirme Düzeyi”. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. **Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü**. Ankara:1996.

Erden, Münire, **Öğretmenlik Mesleğine Giriş**. İstanbul, Alkım Yayınları, 1998.

Ertürk, Selahattin. **On Yıl Öncesine Kıyasla Öğretmen Davranışları**. Ankara :MEB. APAK Başkanlığı, 1994.

Fidan, Nurettin. **Okulda Öğrenme ve Öğretme “Kavramlar-İlkeler-Yöntemler”**. Ankara. Alkım Kitabevi, 1986.

----- ve Erden, Münire. **Eğitime Giriş**. İstanbul: Alkım Yayınları, 2001.

Gürkan, Tanju ve diğerleri. “Öğretmen Yeterliği Taslağında Yer Alan Yeterlik Alanları”. **Bilim ve Aklın Aydınlığında Eğitim Dergisi**, Aralık 2004. Sayı:5.

İlhan, Ayşe Çakır. “21. Yüzyılda Öğretmen Yeterlikleri”. **Bilim ve Aklın Aydınlığında Eğitim Dergisi**. Aralık 2004. Sayı:5.

İlköğretim Kurumları Yönetmeliği. **Tebliğler Dersgisi** Ankara: MEB, Sayı 2508, 2001.

Kale, Mustafa. “Müfettiş, Yönetici ve Öğretmen Etkileşiminin Eğitime Etkileri”. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. **Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi** Ankara:1995.

Karagözoğlu, Galip. **İlköğretimde Teftiş Uygulamaları**. Hacettepe Üniversitesi Yayınlanmamış Doktora Tezi. Ankara:1977.

Karslı Durdu, Mehmet. **Öğretmenlik Mesleğine Giriş**. Ankara: Öğreti Yayınları, Eylül,;2005.

Kartal, Sadık. “İlköğretim II. Kademe Branş Öğretmenlerinin Teftiş- Rehberlik Etkinlikleri Hakkındaki Görüşleri”. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi **Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü**. Ankara:1997.

Kaya, Yahya Kemal. **Eğitim Yönetimi**. Ankara: Bilim Yayınevi. 1991

Küçükahmet, Leyla. **Sınıf Yönetimde Çağdaş Yaklaşımlar**. Nobel Yayıncılık, Ankara: 1999

-----, -----. **Sınıf Yönetimde Çağdaş Yaklaşımlar**. Ankara: Nobel Yayıncılık, 1975

Milli Eğitim Bakanlığı İlköğretim Başkanları Rehberlik ve Teftiş Yönergesi , **Tebliğler Dergisi** , Şubat 2001 / 2521

Okutan, Mehmet. “İlkokullarda Kurum Teftişinin Değerlendirilmesi”. Yayımlanmamış Doktora Tezi. **Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü** Ankara:1996.

Özdemir, Tuncay. “Çağdaş ve Demokratik Eğitimde Teftiş”. Yayımlanmamış Doktora Tezi. **A.İ.B.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü**. Bolu: 2001

-----, -----, “Örgüt İklimi”. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. **A.İ.B.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü** Bolu:1996.

Özden, Yüksel . **Sınıf Yönetimi**, Ankara: Pegem Yayıncılık. 2002

Sarı, Kerim. “Çorum İli İlköğretim Müfettişlerinin İlkokul Öğretmenlerine Yapması Gereken Rehberliğin Yeterliliği”. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. **Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimleri Enstitüsü**. Ankara:1987.

Seçkin, Nezahat. “Bakanlık Müfettişlerinin Yeterlikleri”. Yayınlanmamış Doktora Tezi. **Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi**. Ankara:1978.

Sönmez, Veysel. **Öğretmenlik Mesleğine Giriş**, Ankara,: Ani Yayınları, 2000.

-----, -----, **Program Geliştirmede Öğretmen El Kitabı**, Ankara: Ani Yayıncılık, 8. Baskı, 1999.

Şahin, Ali Ekber. “Öğretmen Yeterliklerinin Belirlenmesi”. **Bilim ve Aklın Aydınlığında Eğitim Dergisi**, Aralık 2004. Sayı:5.

Taymaz, Haydar. **Teftiş Kavramlar, İlkeler, Yöntemler**. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayınları no:113, Ankara: 1997.

Terzi, Ali Rıza. “İlköğretim Müfettişlerinin Teftiş Sorunları”. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. **Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü**. Ankara:1996.

Varış, Fatma. **Eğitim Bilimine Giriş**. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayınları. Ankara:1994

Yanpar Şahin, Tuğba ve Yıldırım, Soner .**Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme**, Ankara: Anı Yayıncılık, 1999.

Yıldırım, Ali - Simsek Hasan. **Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri**. Ankara: Seçkin Yayınevi. 2005.

Yılman, Mustafa, **Öğretmenlik Mesleği ve Meseleleri**, Türkiye Milli Kültür Vakfı Yayınları No:4, İstanbul, 1992

<http://yayim.meb.gov.tr/dergiler/sayi58/sahin.htm>. tarih 15.03.2009
<http://otmg.meb.gov.tr/belgeler/otmg/Yeterlikler.doc>.tarih 09.11.2008):
<http://otmg.meb.gov.tr/belgeler/otmg/Yeterlikler.doc>.tarih 09.11.2008).
(<http://otmg.meb.gov.tr/belgeler/otmg/Yeterlikler.doc>.tarih 09.11.2008).
<http://www.cagdasagitim.org/eylulhht.htm>.tarih. 15.03.2009
http://ec.europa.eu/education/policies/2010/doc/principles_en.pdf
<http://oyegm.meb.gov.tr/yet/> tarih 09.11.2008
http://ogm.meb.gov.tr/gos_kanun.asp 26.10.2009

EKLER

Ek : 1 Görüşme Formu

Soru No	SORULAR
1	Sorun çözümünde kendinizi geliştirmek için müfettişlerden hangi konularda rehberlik yapmalarını beklersiniz?
2	Öğrencilerin gelişim(bilişsel, duyuşsal, psikomotor) özellikleri ile ilgili müfettişlerden beklentileriniz nelerdir?
3	Öğrencilere değer verdiğinizi (adil olma, insana saygı, insan sevgisi, eşitlik, bireysel hak ve özgürlükler vb.) gösterme konusunda müfettişlerden beklentileriniz nelerdir?
4	Öğrenciler için güvenli bir eğitim ortamı oluşturmada müfettişlerden beklentileriniz nelerdir?
5	Eğitim hakkı konusunda müfettişlerden ne tür rehberlik yapmalarını beklersiniz?
6	Öğrencilerinizde bireysel farklılıklara ilişkin bir sorunla karşılaştığınızda müfettişlerden ne tür rehberlik yapmalarını beklersiniz?
7	Öğrencilerin ilgilerini, dikkatlerini çekme ve onları güdülemede karşılaştığınız sorunlara ilişkin müfettişlerden ne tür rehberlik yapmalarını beklersiniz?
8	Ölçme ve değerlendirmede karşılaştığınız sorunlara ilişkin müfettişlerden beklentileriniz nelerdir?
9	Öğrencilerin gelecekte beklentilerini karşılamada müfettişlerden beklentileriniz nelerdir?

Ek-2 Özgeçmiş

Adı Soyadı : Havva Ezgin REHBER

Sürekli Adresi : AKV Cumhuriyet İlköğretim Okulu Yığılca / Düzce

Yabancı Dili : İngilizce

İlköğretim : Fatih İlköğretim Okulu 1996

Ortaöğretim : Anadolu Öğretmen Lisesi 2000

Lisans : Hacettepe Üniversitesi 2005

Yüksek Lisans : Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sınıf Öğretmenliği

Anabilim Dalı : İlköğretim

Bilim Dalı : Sınıf Öğretmenliği

Mesleği : Sınıf Öğretmeni